

ΕΓΚΟΛΠΙΟ

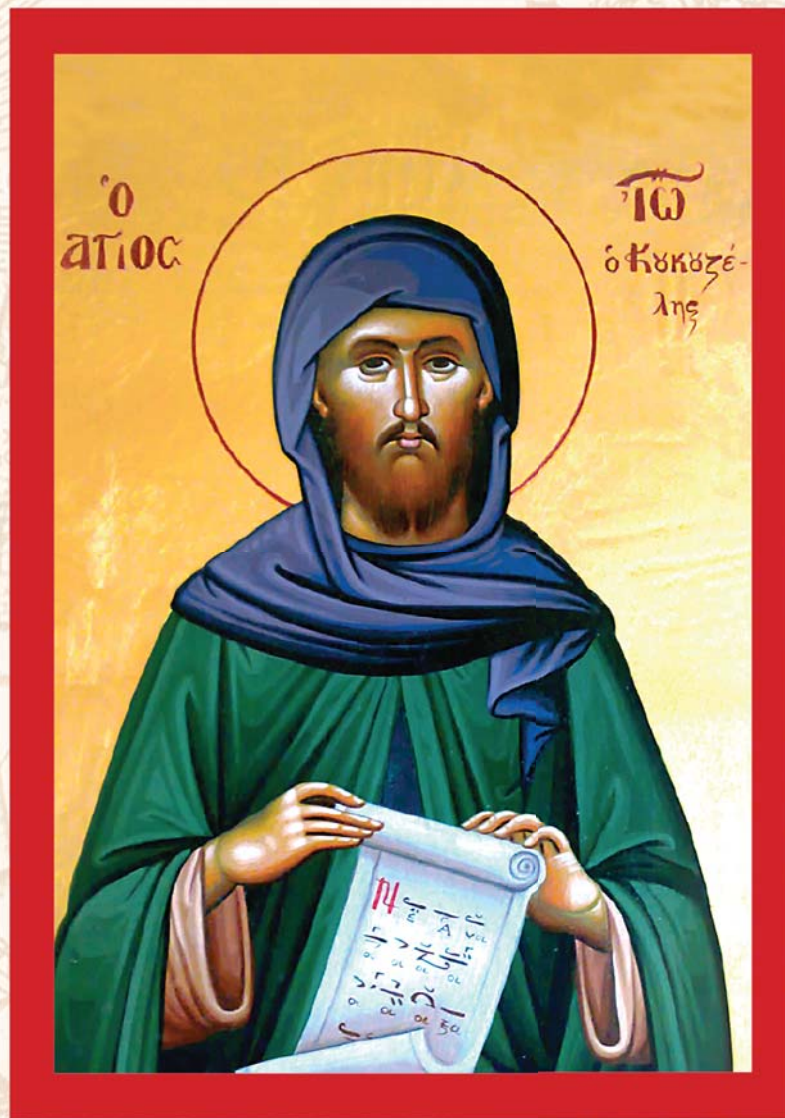
Μέ μαθήματα γιά νά γνωρίσουμε
τήν Ὁρθόδοξη Χριστιανική πίστη
στά πομακικά.

Kitapchek

sas dérseva za da paznéme
Orthódokso Hristiyánskono vâro
na Pomátsko.

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ
8.8.2018 μ.Χ.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α΄. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος

Ποθήσας τῶν μελλόντων ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν, πάντα τὰ ἐν κόσμῳ παρεῖδες, ὡς φθαρτὰ καὶ ἐπίκηρα, καὶ ἄρας ἐπ' ὤμων τὸν Σταυρόν, προθύμως ἠκολούθησας Χριστῷ, καὶ βιώσας θεαρέστως, τοῦ μακαρίου τέλους κατηξίωσαι, Ἰωάννη Ὁσίε. Δόξα τῷ δεδοκῶτι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σε ἀγιάσαντι, δόξα τῷ ἐπαξίως σε, Πάτερ, δοξάσαντι.

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Ἔκδοση: Ἱερὸν Κ. Ἀγίων Ἀρχαγγέλων καὶ Ἀγίου Ἰωάννου Κουκουζέλη.
Καρνές Τ.Θ. 153, Ἅγιον Ὄρος.

Ἐτυπώθη
δαπάναις
τῆς Ὁρθόδοξης
Χριστιανικῆς
Ἱεραποστολικῆς
καὶ
Φιλανθρωπικῆς
Συναλληλίας
"ΠΡΟΜΑΧΟΣ
ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ"

Πρόλογος

Πολλοὶ ἀδελφοὶ μᾶς ζητοῦν κάποια βοήθεια ὅσον ἀφορᾷ ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ θέλουν νὰ γίνουν χριστιανοὶ καὶ νὰ μάθουν γιὰ τὴ χριστιανικὴ πίστη.

Τὸ γεγονός αὐτὸ μᾶς χαροποίησε ιδιαίτερα καὶ μᾶς ὠδήγησε στὴν σκέψη ὅτι πρέπει νὰ βοηθήσουμε, μὲ τὴν χάρη τοῦ Κυρίου, ὅλους αὐτούς, ποὺ θὰ χρειastoῦν αὐτὴν τὴν βοήθεια.

Εἶναι ἓνα πρῶτο βῆμα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ θέλουν νὰ ἐνημερωθοῦν γιὰ τὴν Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, δηλαδή τὴν Ἐκκλησίαν μας, ἐπειδὴ μόνο αὐτὴ ΟΡΘΑ ΔΟΞΑΖΕΙ (δηλ. λατρεύει) τὸν Θεό.

Ἡ κατήχησις εἶναι ὑποχρεωτικὴ πρὸ τοῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος.

Ὑπάρχουν ὅμως ἐκτὸς τῆς Ἁγίας Γραφῆς, πλεῖστα ὅσα βιβλία τῶν Πατέρων κυρίως τῆς Ἐκκλησίας μας, ποὺ θὰ πρέπη ὅλοι μας νὰ μελετᾶμε, πρᾶγμα ποὺ σημαίνει ὅτι ἡ κατήχησις πρέπει νὰ εἶναι συνεχής.

«Ὁρθόδοξη Κατήχησις», λέγει ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος, «εἶναι ἡ διδασκαλία τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, διὰ τῆς ὁποίας ὁ κατηχούμενος χριστιανὸς διδάσκεται τὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεώς μας».

Χρησιμοποιήθηκε ἀπὸ τὰ χρόνια τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Προήλθε κατὰ τὴν Πεντηκοστή, ὅταν ἦρθε ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, πρὸς τὰ κάτω ἦχος, σὰν ἰσχυρὴ βοή ἀνέμου καὶ γέμισε τὸ ὑπερῶ, ὅπου ἦσαν συγκεντρωμένοι οἱ μαθητές.

Mífko réchkī za isók kitápe

Mlózi brátýe no ísthot da pamógneme zhâmne insánom ísthot da stánót hristiyáne da so nauchôt za hristiyánskoso vâro.

Ad inazí no pána yátse drágo i nagadíno da so pachûdime óti trâbava, sas Alláhavokne kuvéte, da pamógneme vritsâm zhâmne ísthot pamáganye.

Izí ye anná seftâ za zhâhne insána ísthot da so nauchôt seftâ za Annóno, Evliyósco Orthódokso Kûlsó, zhána ye za tsálo dúnýoso i za vritsâh insánase, za náshoso Kûlsô óti le tya práve vârava (mílava) Alláha.

Za da stáne badín hristiyánin trâbava nay naprésh da paminé pres dérse za da so nauchí za hristiyánskoso vâro.

Ne ye álla le Evliyóskiýen Kitáp, íma i drúgi kitápeve faf náshoso Kûlsô i trâbava inéy kitápeve vrítsi da gi payéme óti trâbava uchényeno za hristiyánskoso vâro da so na davórshava níkogī.

«Ders za hristiyánskoso vâro», víka Evliyá Nektários, «ye uchényeno za Hristózovono Kûlsô, za zhóno talebâna uchí kaknása právo kázava náshasa vâra».

Víkaho go ad zhíte godínī bého Evliyéne Apóstoli. Dóyde ad kogíta béshe Pentikostí, agíta dóyde ad udgóre ad nebóno nadól glas katá hízli sfírenye ad vâtra i napólni zhóno mâsto bého zbráti vrítsi na annó zhíne so uchâho.

Μὲ τὸν ὄρο «Κατήχηση» στὴν Ἐκκλησιαστικὴ γλῶσσα ἐννοοῦμε τὸν «τύπο τῆς διδαχῆς» ποὺ εἰσάγει τὸν ὑποψήφιο Χριστιανὸ καὶ ἡ ὁποία προηγεῖται τοῦ μυστηρίου τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος.

Ὁ Ἄπ. Παῦλος μᾶς περιγράφει τὰ βασικὰ στοιχεῖα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα αὕτῃ συνίσταται. Αὐτὰ εἶναι ἡ διδασκαλία περὶ μετανοίας, περὶ πίστεως στὸν Ἅγιο Τριαδικὸ Θεό, περὶ Βαπτίσματος, περὶ Χρίσματος, περὶ Ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν καὶ περὶ μελλούσης Κρίσεως.

Ἡ κατήχηση στοχεύει ὄχι μόνο στὴν Ὁρθοδοξία, ἀλλὰ καὶ στὴν Ὁρθοπραξία.

Ἡ κατήχηση τῶν μελλόντων νὰ βαπτισθοῦν ἀποτελεῖ πρωταρχικὸ καθῆκον τῶν ἐπισκόπων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, τὸ ὁποῖο ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Σωτήρα:

«Μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη... διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν».

Ἡ κατήχηση πρέπει νὰ θεωρεῖται ὡς τὸ ἀναγκαῖο συμπλήρωμα τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, ἐφ' ὅσον μὲ αὕτῃ ὁ βαπτισμένος, ὡς μέλος τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, γνωρίζει καὶ ἀποδέχεται τὴν πίστη ἐλεύθερα καὶ γίνεται μέλος τῆς Ἐκκλησίας.

Κύριος σκοπὸς τῆς κατηχήσεως εἶναι ἡ συνειδητὴ ἐνσωμάτωση τῶν βαπτισθέντων στὴν Ἐκκλησία, στὴν ὁποία ὑπάρχει ὁ Χριστὸς καὶ ἅρα ἡ σωτηρία.

Ὁ Ὅσιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, λέει: «ἔτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου».

Sas zhóno réchko she reché «uchénye za hristiyánskoso vâro» víkame na kúlsòtskoso dúmenye zhóno uchénye pamága zhómune íshte da stáne Hristiyánin durgî ye ne stánavalo evliyóskono váptisma.

Apóstolos Pávlos kázava óti inazí ders so razdéle na mlógo parché: Uchénye za da stánavash pishmén, za vârono za evliyóskono Trimíntsko Alláha, za Váptismo, za Hrísmo, za umrâtomne Azhîvânyeno i za útreshnono mahkemô.

Uchényeno za hristiyánskono vâro pamága ne le da vâravame práve allá i da právime práve.

Dérsene za hristiyánskoso vâro na zhâhne íshtot da stánot Hristiyáne trâbava da go právet papázyeno i Epískopi, kákna be reklól i Hristózon:

«Úchite vritsâh insánase kázhiyte mi da právet síchkono kaknása vo ya nauchí».

Dérsen za hristiyánskoso vâro trâbava da ye na annó sas Evliyóskono Váptisma, óti sas inók déirse zhîyen stána Hristiyánin, katá anná parchâ ad Hristózonono snágo, paznáva i prezíma vârono serbés i stánava parchâ ad Kúlsôno.

Sas dérsene za hristiyánskoso vâro íshteme zhíne stánavot hristiyáne da si dóydot samí na Kúlsôno, kadéna íma Hristóza i kurtelísavanye.

Evliyâ Nikódimos ad Evliyóskono Barchíno víka: «da séte dáyma hazîr da dadéte jevápa sas stráha i pres ifkô zhómune vo paíshte da mu kázhate za zhókne umúta ímate».

Λέει καὶ ὁ Ἅγιος Χρυσόστομος αὐτὰ τὰ φοβερὰ λόγια:

«ὅταν οἱ Χριστιανοὶ δὲν ξέρουν νὰ ἀποκριθοῦν στοὺς ἀπίστους ποὺ τοὺς ρωτοῦν γιὰ τὴν πίστη τους, ἐκεῖνοι θὰ ποῦν ὅτι ἡ πίστις τῶν Χριστιανῶν εἶναι ψεῦδος, ἅρα γι' αὐτὸ δὲν ξέρουν νὰ ἀποκριθοῦν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἀπατεῶνας καὶ ψεύστης ... Γιατὶ εἶναι ἄτοπο πρᾶγμα ὁ μὲν ἱατρὸς καὶ ὁ παπουτῆς καὶ ὁ ὑφαντὴς νὰ ξέρη νὰ ἀποκρίνεται γιὰ τὴν τέχνη του καὶ ὁ Χριστιανὸς νὰ μὴ ξέρη νὰ δώσῃ λόγο γιὰ τὴν πίστη του».

Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Ἡ Ἁγία Γραφή ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη καὶ τὴν Καινὴ Διαθήκη. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ἀποτελεῖται ἀπὸ 49 βιβλία. Σ' αὐτὰ τὰ βιβλία πληροφοροῦμεθα πῶς ὁ Θεὸς δημιούργησε τὸν κόσμον, πῶς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον, πῶς ἔδιωξε τοὺς Πρωτόπλαστους ἀπὸ τὸν Παράδεισον κ.λπ.

Ἡ Καινὴ Διαθήκη ἀποτελεῖται ἀπὸ 27 βιβλία. Αὐτὰ εἶναι τὰ ἐξῆς: Τέσσερα Εὐαγγέλια. Τῶν Ἀποστόλων, Ματθαίου καὶ Ἰωάννη καὶ τῶν μαθητῶν Μάρκου καὶ Λουκᾶ.

Οἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων: Τὶς ἔγραψε ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς καὶ περιγράφουν ὅσα ἔκαμαν οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι γιὰ τὴν ἵδρυση καὶ ἐπέκταση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Οἱ 14 Ἐπιστολὲς τοῦ Ἄπ. Παύλου. Μία πρὸς Ῥωμαίους, δύο πρὸς Κορινθίους, μία πρὸς Γαλάτας, μία πρὸς Ἐφεσίους, μία πρὸς Φιλιππησίους, μία πρὸς Κολασσαεῖς, δύο πρὸς Θεσσαλονικεῖς, δύο πρὸς Τιμόθεον, μία πρὸς Τίτον, μία πρὸς Φιλήμονα καὶ μία πρὸς Ἑβραίους.

Víka i Evliyô Hrisóstomos iséy golâmî dúmî:

«agîna Hristiyánene na mózhot da dadót jevápa zhâmne so pres vâro, agîna gi pîtot za tâhnono vâro, zhíne so pres vâro she rechôt óti ye hristiyánskasa vâra annó lóganye i óti ye Hristózon parátik i lazhnák ... óti ye parátika rábata daktóron, zhîyen nagáda ameníye i zhiyen shíye da zno da dáva jevápa za tógavono rábato i Hristiyáninon da na zno da dadé jevápa za tógavono vâro».

Evliyóskiÿen kitáp

Evliyóskiÿen kitáp ye ad Stárono Diathíki i ad Nónono Diathíki. Stárana Diathíki íma 49 kitápeve. Ad inéy kitápeve so naúcheme kak ye Alláh nagadíl dünýóso, kak ye stóril insánase, kak ye atfíril pórvine insáne ad jenétene i drúgî rábatî.

Navána Diathíki ye ad 27 kitápeve. Inéy kitápeve so: Chétrî Evangélia zhíne gi so ispísali Apóstoli Mathéos i Ioánnis i talebéne Márkos i Lukás.

Drúganek kitápe go zavót «Apostólovîne právenye» i písál go ye Lukás. Inazí kitáp kázava kaknána so stóрили Evliyéne Apóstoli za da stóret i da nagadôt po golâmo Orthódoksono Kúlsô.

Drúgî kitápeve so zhíne 14no mehtûpeve ye písál Apóstolos Pávlos. Adín mehtûp za zhâhne zhîvót na Rómi, dva za Kórintho, annók za Galatía, annók za Éfesos, annók za Fílipi, annók za Kolosés, dva za Thesaloníki, dva za Timótheo, annók za Títo, annók za Filímona i annók za Evréus.

Οἱ Ἑπτὰ Καθολικὲς Ἐπιστολές: Μία τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου, δύο τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, τρεῖς τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου καὶ μία τοῦ Ἀποστόλου Ἰούδα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἰακώβου.

Τελευταῖο βιβλίο εἶναι ἡ Ἀποκάλυψη τοῦ Ἰωάννου. Λέγεται «Ἀποκάλυψη», διότι ὅσα γράφει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης σ' αὐτό, τὰ ἐφάνερωσε ὁ Κύριός.

Η ΙΕΡΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Ἡ Ἱερὰ Παράδοση εἶναι ἡ δεύτερη πηγή τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Περιέχει ἀλήθειες, οἱ ὁποῖες δὲν περιλαμβάνονται στὴν Ἁγία Γραφή.

«Υπάρχουν δὲ καὶ πολλὰ ἄλλα, ὅσα ἔκαμε ὁ Ἰησοῦς, τὰ ὁποῖα, ἐὰν γράφωνται λεπτομερῶς ἓνα - ἓνα, νομίζω ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ κόσμος μὲ ὅλες τὶς βιβλιοθηκὲς του δὲν θὰ χωρέσει τὰ βιβλία, ποὺ θὰ γράφωνται» (Ἰωάν. κα' 25). Αὐτὰ μετεδόθησαν προφορικὰ ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους, στοὺς χριστιανοὺς καὶ διατηρήθηκαν μέχρι σήμερα.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει:

«στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν».

7 mehtûpeve za vritsâh: Adín ad Evliyña lákonos, dva ad Apóstolo Pétro, tri ad Ioánnis, zhîyen ye písál Evagéliono i adín ad Apóstolo Iúda, zhîyen ye lákovu brat.

Sonunjúno kitáp ye Apokálipsi i písál go ye Ioánnis. Zavót go inîy kitápene óti kaknána písava Evliyô Ioánnis na inók kitápe káزال go ye Hristózon.

Kaknána no dádahe stárine Evliyé

Kaknána no dádahe stárine Evliyé kázavot i to za hristiyántskoso vâro. Kázava právní rábatí zhîne gi néma na Evliyóskanek Kitápe.

«Íma i mlógo drúgi rábatí zhîne ye stóril Hristózon allá akú gi béhme písali annó pa annó, na isóg dünyó vrit dulápene za kitápeve natâ ta payómot zhîne kitápeve ta so ispíshot» (Ioánnis 21.25). Inéy rábatí so prekáraho ad ustá na ustá ad Evliyéne Apostóli na Hristiyánene i kurtelísahoso da isegîna.

Apóstolos Pávlos víka:

«Ústayite so i dórzhite kaknána vo dádahe i kaknána no nauchího íli sas dúmenye íli sas náshanek mehtûpe».

Ὁ Θεός

Περὶ τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ

Ἡ Ἐκκλησία διδάσκει, ὅτι, ἐν τῇ οὐσίᾳ τοῦ ἐνὸς Θεοῦ, διακρίνονται τρεῖς ὑποστάσεις, ἥτοι τρία πρόσωπα: ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὅτι ὁ Πατήρ αἰτία ἐστὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πνεύματος. Ὁ πατήρ γεννᾷ τὸν Υἱὸν ἀχρόνως, πρὸ πάντων τῶν αἰώνων, καὶ προβάλλει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

Ὁ Υἱὸς γεννᾶται ἐκ τοῦ Πατρός, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Πατρός.

Προσέτι ἡ Ἐκκλησία διδάσκει μίαν ἀρχὴν ἐν τῇ θεότητι, τὸν Πατέρα.

Ἡ οὐσία τοῦ Πατρὸς ἐστὶν οὐσία καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Πατήρ, Υἱὸς καὶ Ἅγιον Πνεῦμά ἐστιν εἷς καὶ μία καὶ ἀδιαίρετος οὐσία.

«Ὁ Πατέρας εἶναι ἀγέννητος, δὲν προῆλθε ἀπὸ κανένα ἄλλο Πρόσωπο. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ γεννᾶται αἰώνια ἀπὸ τὸν Πατέρα. Καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐκπορεύεται αἰώνια ἀπὸ τὸν Πατέρα» (Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος).

Ὁ Θεὸς Πατέρας

Κατὰ τὸν Μέγα Βασίλειο:

«Ὁ Πατήρ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῶν ὅλων. Εἶναι ἡ αἰτία τῆς ὑπάρξεως τῶν ὄντων. Εἶναι ἡ ρίζα τῶν ζωντανῶν ὑπάρξεων».

Ὁ Ἅγιος Νεκτάριος μᾶς ἐξηγεῖ τὶ ἐννοοῦμε διὰ τῆς λέξεως «Πατέρα»:

«Διὰ τῆς λέξεως “Πατέρα” νοοῦμεν, ὅτι ὁ εἷς Θεός, ὁ ἐν Τριάδι δοξαζόμενος, ἐστὶ Θεὸς Τρισυπόστατος, καὶ ὅτι τῇ Τρισυποστάτῳ θεότητι διακρίνομεν

Alláh

Za Trimínskana Alláha

Külsâna uchí óti ye Alláh ad tri parché, tri óbrazî: Bubáyko, Sîn i Evliyósko Dúho, óti paradí Bubáykane íma Sínáne i Evliyóskono Dúho. Bubáykon ráda Sínáne pres vréme, naprésh vrit godínine i prikázava Evliyóskono Dúho.

Sínón so ráda ad Bubáykane i Evliyóskana Duhá izlíza ad Bubáykane.

Külsâna uchí éshte óti ye Bubáykon seftâna za Alláha.

Kaknána ye Bubáykon inazí ye i Sínón i Evliyóskana Duhá.

Bubáykon, Sínón i Evliyóskana Duhá so anná rábata i na mózha da so razdelôt.

«Bubáykon ye ne rádan, ne ye dashlól ad níkotroga drúga. Alláhaviyen Sîn so ráda za dáyma ad Bubáykane. i Evliyóskana Duhá izlíza za dáyma ad Bubáykane» (Evliyô Grigórios Theológos).

Bubáykon Alláh

Golâm Vasílios kázava:

«Bubáykon ye seftâna za síchkoso. Paradí tóga íma kaknása ye zhîvo. Tóy ye korenôn za kaknása zhîvo íma».

Evliyá Nektários no kázava kakná íshsteme da rechéme sas réchkono «Bubáyko»:

«Sas réchkono “Bubáyko” íshsteme da rechéme óti adínîyen Trimínskîy Alláh ye adín Alláh sas tri litsá i na inéy tri no litsá vídime ínakvî rábatî, Bubáykune, Sínúne i

προσωπικά ιδιώματα· Πατρός, Υιού, και Αγίου Πνεύματος, και ότι ο Πατήρ έστιν και ρίζα του Υιού και του Αγίου Πνεύματος·

ὅθεν διὰ τῆς λέξεως Πατέρα ἐκφράζομεν:

α΄) τὴν προσωπικὴν ιδιότητα τοῦ Θεοῦ Πατρὸς ὡς τοῦ πρώτου προσώπου τῆς Αγίας Τριάδος, και

β) τὴν ἡμετέραν συγγένειαν πρὸς τὸν Οὐράνιον ἡμῶν Πατέρα ἔνεκα τῆς υἰοθεσίας, ἣν ἐλάβομεν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, διότι «ὅσοι ἔλαβον αὐτὸν ἔδωσαν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ» (Ἰωάν. α΄ 12), «οὐ γὰρ ἔλαβον πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ’ ἔλαβον πνεῦμα υἰοθεσίας» (Ρωμ. η΄, 15)·

Ἐπομένως ὁμολογοῦμε και πιστεύουμε ἓνα Θεό, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ Πατέρας μας, ὁ πλάστης μας, και δημιουργὸς τοῦ οὐρανοῦ και τῆς γῆς. Εἶναι αὐτός, πού ἐδημιούργησε τὰ πάντα ἐκ τοῦ μηδενός. Ὅ,τι βλέπουμε και ὅ,τι δὲν βλέπουμε· ζῶα, φυτά, θάλασσα, ἀστέρια, ἥλιο, ἀέρα, Ἀγγέλους κ.λπ. Εἶναι Αὐτός, πού κρατεῖ και κυβερνᾷ τὸ σύμπαν.

Τὰ ἔφτιαξε δὲ μὲ τόση ὁμορφιά, πού ὁ Προφήτης Δαυὶδ λέγει (ψαλμὸς 103):

«Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα Σου, Κύριε· πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας»·

Τελευταῖο δημιούργημά Του εἶναι ὁ ἄνθρωπος.

«Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ’εἰκόνα ἡμετέραν και καθ’ὁμοίωσιν». Εἶναι Πάνσοφος, Παντοδύναμος, Παντογνώστης.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Μονογενής. Γεννᾶται ἀπὸ τὸν Πατέρα, προτοῦ δημιουργηθοῦν

Evliyóskoynе Dúhu, i óti ye Bubáykon korenôn i Sînúne i Evliyóskoynе Dúhu.

Zattó sas réchkono Bubáyko kázavame dve rábatī:

1. Bubáykane katá birinjíno lítse ad Trimíntskanek Alláha.

2. Náshanek taráfa sas nebóskanek násha Bubáyka, óti no lisús Hristós stóri tógavī déti, óti «zhíne go prezôho, zhíne vâravot na tógavono íme, toy mi dáde kuvéte da stánót Alláhovī dechýá» (Ioánnis 1, 12), «óti so ne zôli dúho da ímot stráha káta ismetkâre allá zôho dúho da so katá Alláhavī dechýá» (Za Roméus 8. 15).

Kázavame i vâravame annók Alláha, zhîyen ye námi Bubáyko, zhîyen no stóri, i zhîyen nagadí nebóso i zemôso. Toy ye zhîyen nagadí síchkoso ad níkana. Kaknása vídime í kaknása na vídime, hayváne, kaknása níkne, deníze, zvâzdī, slóntse, vâtra, Meleké i drúgī rábatī. Toy ye zyîyen darzhî dünyóso i právi kumándo na dünyóso.

Síchkono go nagadí inélkus kámatne i Peykabérinon Davíd kázava (Pésne 103):

«Kólko golâmī so vrit zhîte rábatī stóri, síchkono go yátse práve nagadí».

Na sónane nagadí insánase.

«Da nagadíme insána da ye kákxa nîye i da no méhne». Alláh ye yátse sofúyin, yátse kuvetlí i zno síchkono.

Náshîyen Alláh lisús Hristós

Náshîyen Alláh lisús Hristós ye le adínîyen Alláhof Sîn. Radíl so ye ad Bubáykane durgī so bého ne nagádalí vrit

ὅλα τὰ κτίσματά Του, ἔχει μίαν και τὴν αὐτὴ «Οὐσίαν» πρὸς τὸν Πατέρα.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴν γῆ και ἔλαβε σάρκα ἐκ Πνεύματος Αγίου και Μαρίας τῆς Παρθένου (τῆς Παναγίας μας) και ἔγινε ἄνθρωπος. Ἐστάλη στὴν γῆ ἀπὸ τὸν Πατέρα, γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα, και νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν κοινωνία Θεοῦ και ἀνθρώπου.

Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ δευτέρου Προσώπου τῆς Αγίας Τριάδος. Αὐτὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ κλήθηκε Ἰησοῦς, ὅταν σαρκώθηκε και γεννήθηκε ὡς ἄνθρωπος. Χριστὸς εἶναι τὸ ὄνομα, πού δόθηκε σ’Αὐτὸν ἀπὸ τοὺς Προφῆτες, οἱ ὁποῖοι προφήτευαν τὸν ἐρχομὸ Του στὴν γῆ.

-Τὶ σημαίνει τὸ ὄνομα Ἰησοῦς;

-Σωτήρας.

- Ἀπὸ ποιὸν δόθηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ ὄνομα Ἰησοῦς;

-Ἀπὸ τὸν ἄγγελο Γαβριήλ, κατὰ τὸν Εὐαγγελισμό (Λουκ. ι, 31).

-Γιατὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα δόθηκε στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν σάρκωσή Του;

-Γιατὶ σαρκώθηκε, γιὰ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπο.

-Τὶ σημαίνει τὸ ὄνομα Χριστός;

-Σημαίνει «Χρισμένος».

Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο

Τὸ τρίτο πρόσωπο τῆς Αγίας Τριάδος εἶναι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο. Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενο, δίνει ζωὴ και πρὸ πάντων χορηγεῖ τὴν πνευματικὴ ζωὴ. Διότι, μόνο μὲ τὴν χάρι τοῦ Αγίου Πνεύματος, ὁ ἄνθρωπος καθαρίζεται ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Μᾶς

drúgine rábatī, Toy ye áyni kákna Bubáykon.

Náshîyen Alláh lisús Hristós sléza ad nebóno i zô snágo ad Evliyóskono Dúho i ad Momóno María (náshana Panagía) i stána insán. Prevódi go na dünyóso Bubáykon za da no kurtelísa ad pórvanek grâha i da pamógne insánune da dúmi sas Alláha.

Alláhavîyen Sîn ye ikinjino lítse Trimíntskune Alláhu. Inazí Alláhof Sîn zô ímeno lisús agîta zô snágo i radí so katá insán. Ímeno Hristós mu gu dádaho Peykambéryeno zhíne kázaho náy naprésh óti Toy she dóyde na dünyóso.

-Kakná she reché ímeno lisús?

-Zhîyen kurtelísava.

-Kotrí dáde seftâ ímeno lisús?

-Ad Melekôno Gavriíl agîta káza Panagíoyne húbavîne habéreve (Lukás 10. 31).

-Óti go inazí íme dádaho Allávune Sîna agîta zô insántsko snágo?

-Óti zô insántsko snágo za da kurtelísa insánase.

-Kakná she reché ímeno Hristós?

-Zhîyen ye «namázan zeytíne».

Evliyóskiîyen Duh

Üchünjûno lítse ad Trimíntskanek Alláha ye Evliyóskana Duhá. Evliyóskana Duhá, zhána izlíza ad Bubáykane, dáva zhîvóta i náy naprésh dáva zhîvóta akîlomune. Óti le sas Evliyóskoynе Dúhoy kuvétene so insános tsísti ad greháne. Evliyóskana Duhá no sféti da paznéme právono i

φωτίζει νὰ γνωρίσουμε τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἅγιος Νεκτάριος τονίζει:

«Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐστὶ Θεὸς Κύριος, ὅτι ἐστὶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, ὅτι ὅπως ἅγιος Κύριος ὁ Πατὴρ, ἅγιος Κύριος ὁ Υἱός, οὕτως ἅγιον Κύριον, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὅτι ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Πατρὸς, ὅτι συμπροσκυνεῖται καὶ συνδοξάζεται τῷ Πατρὶ καὶ Υἱῷ, ὅτι ἐστὶ ζωοποιόν, ὅτι ὡς ζωοποιὸν ζωοποιεῖ πᾶσάν τε τὴν νοερὰν καὶ αἰσθητὴν φύσιν, ὅτι φωτίζει καὶ ἀγιάζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, ὅτι πάντα χορηγεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὅτι ἀναδεικνύει προφήτας, διδάσκει σοφίαν καὶ πάντα συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι ἀναδεικνύει λειτουργοὺς τοῦ Ὑψίστου, ὅτι θεραπεύει τὰ ἀσθενῆ καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῖ, καὶ ὅτι μενεῖ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ὁδηγοῦν αὐτὴν εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν (Πράξ. ιε'. 28).

Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου

Κατὰ τὸν Ἅγιο Νεκτάριο: «Κόσμος καλεῖται τὸ σύνολον τῆς δημιουργίας, ἕνεκα τῆς τάξεως καὶ ἁρμονίας τῆς ἐπικρατοῦσης ἐν αὐτῇ.

Διαιρεῖται ἡ δημιουργία εἰς τὸν ὁρατὸν καὶ τὸν ἀόρατον κόσμον.

Ὁ Ἱερὸς Δαμασκηνὸς λέγει ὅτι «ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παράγει καὶ δημιουργεῖ τὰ σύμπαντα, ἀόρατά τε καὶ ὁρατά καὶ τὸν ἐξ ἀόρατου καὶ ὁρατοῦ συγκείμενον ἄνθρωπον».

Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη λέγει ὅτι ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν κόσμον σὲ ἕξι ἡμέρες. Τὴν πρώτην ἔκαμε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Ἡ δὲ

kaknána íshte Alláh.

Evliyâ Nektários víka:

«Evliyóskiýen Duh ye Alláh óti ye üchünjüne lítse Trimíntskune Alláhu, áyni ye sas Bubáykane, kákna ye Evliyâ Bubáykon inîy ye Evliyâ i Sínón, inîy ye Evliyâ i Evliyóskiýen Duh, izlíza ad Bubáykane, slágame go na annó sas Bubáykane i sas Sínáne, óti dáva zhívóta i azhívâva vrit rábatise, i zhíne so faf akílase i zhíne uméme da dapréme, óti dáva sféshko i právi Evliyé vrit zhâhse insána dahódet na dünyóso, óti Evliyóskiýen Duh dáva síchkono, prikázava Peykambéryeno, uchi právonno, nagáda Külsóno, kázava kotrí she stánót Alláhavî ismetkâre, izgonâva bólne i dñava kaknána ye noksán, i she go íma za dáyma faf Külsóno, i she ye kára na sâkotro právo (Právenye 15. 28).

Kak so nagadí dünyása

Kákna kázava Evliyâ Nektários dünyá she reché vrit kaknása íma nagadéno óti ye síchkono stóreno kámatne i sas právo síró.

Kaknása íma nagadéno delí so na zhóso dünyó ye i na zhóso ye ne vidé.

Evliyâ Damaskinós víka: «Síchkoso kaknása go na imâsho Alláh go stóri i nagadí gi da gi íma, zhíne rábatí ye vidé allá i zhíne rábatí ye ne vidé i stóri insánane i inazí insán íma uvótre zhíne rábatí ye vidé allá i zhíne rábatí ye ne vidé».

Starána Diathíki kázava óti Alláh nagadí dünyóso faf 6 déne. Na birinjíno déne nagadí nebóso i zemôso. Dünyása be ne

γῆ ἦταν ἄμορφη καὶ ἀκατασκεύαστη καὶ «πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος καὶ εἶπεν ὁ Θεός:

«Γενηθήτω φῶς καὶ ἐγένετο Φῶς».

Τὴν δεύτερη ἔκαμε τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ·

Τὴν τρίτη διεχώρισε ὁ Θεὸς τὰ ὕδατα «καὶ ἐφάνη ἡ ξηρά, ἡ ὁποία ἐβλάστησε τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα».

Τὴν τέταρτη ἔκαμε τὸν ἥλιο, τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρες.

Τὴν πέμπτη ἔκτισε τὰ ψάρια τῆς θαλάσσης καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Τὴν ἕκτη τὰ ζῶα τῆς ξηρᾶς καὶ τελευταῖον τὸν ἄνθρωπο.

Τὴν ἑβδομὴ ἡμέρα ἀναπαύθηκε ὁ Θεὸς ἀπὸ ὅλα τὰ ἔργα, γι' αὐτὸ καλεῖται «Σάββατο», ποὺ στὰ ἐβραϊκὰ σημαίνει «ἀνάπαυση».

stórena kákxa ye isâ i Alláhaviyen Duh abigrávasho vur vadóno i Alláh velí:

«Da so radí Sféshkana i radí so Sféshkana».

Na ikinjino déne stóri nebóno.

Na üchünjuno déne Alláh razdelí vadíse «i izléza zemàsa ad kadéna so radiho sfetyéno i górmovene».

Na dörtünjuno no stóri slóntseno, mesechínono i zvâzdíne.

Na beshinjino nagadí rîbîne na denízene i kaknána krilí na nebóno. Na altinjino zhíse hayvánene so na súhoso zemô i na sónane insánane.

Na yedinjino Alláh pachína ad síchkono kaknána stóri i zattó go zavót Sóbata óti Sóbata na zhókne díle dúmet zhíne so Evréi she reché «chínenye».

Οἱ Ἄγγελοι

Οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι εἶναι δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνήκουν στὸν πνευματικὸ κόσμο. Εἶναι ὑπηρετές τοῦ Θεοῦ.

Κατὰ τὸν Ἅγιο Διονύσιο τὸν Ἀρεοπαγίτη, ὁ ἀγγελικὸς κόσμος χωρίζεται σὲ ἑννέα τάγματα:

Σεραφεῖμ - Χερουβείμ - Θρόνοι - Κυριότητες - Δυνάμεις - Ἐξουσίες - Ἀρχές - Ἀρχάγγελοι - Ἄγγελοι.

Τὸ ἐκπεσὼν τάγμα τοῦ Ἑωσφόρου, ποὺ ἀπηρτίσθη ἀπὸ ἐκπεσόντες Ἀγγέλους ἀντικατεστάθη ἀπὸ τοὺς ἐπίγειους ἀγγέλους, τοὺς Μοναχοὺς.

Ὁ ἄνθρωπος

Σύμφωνα μὲ τὴν Ἁγία Γραφή, ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο μὲ χῶμα ἀπὸ τὴν γῆ καὶ ἐνεφύσησε στὸ πρόσωπο αὐτοῦ πνοὴ ζωῆς· καὶ ἐγένετο ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν.

Ὁ Θεὸς Πατέρας εἶπε:

«Ἄς κάνωμεν ἄνθρωπον κατὰ τὴν εἰκόνα μας καὶ τὴν ὁμοίωσή μας καὶ νὰ ἐξουσιάζη τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῶν κτηνῶν καὶ σὲ ὅλη τὴν γῆ καὶ πάντων τῶν ἐρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἔκαμεν ὁ Θεὸς ἄρσεν καὶ θῆλυ καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς λέγων· Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς» (Γένεσ. 26-29).

Ὁ ἄνθρωπος συνίσταται ἀπὸ ψυχὴ καὶ σῶμα. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέγει:

Melekéne

Evliyóskíne Meleké so nagadénī ad Alláha i inéy Meleké so ad zhîne rábatī ye ne vide allá so sâkotromu faf akîlane. Alláku so ismetkâre.

Evliyâ Dionísios Areopagítis kázava óti faf Evliyóskona dünyâ so razdéle íma 9 haskeryé:

Serafím, Heruvím, Skémle, Kiriótites, Kuvéteve, Eksusíes, Arhés, Pórvi Meleké, Meleké.

Zhána Sheytántska haskeryà pánna imâsho pánnatī Meleké i razmení so ad zhise Meleké so na zemôso i to zhîvót na monastîreve.

Insánon

Kákna kázava Evliyóskiye Kitáp, Alláh nagadí insánane sas pors ad zemôno i dáde mu dúho za zhîvóta i stána insán sas zhîvo dúsho.

Bubáýkon Alláh velí:

«Da stótime insána da ye kákxa nîye i da no méhne i da právi kumándo rîbomne faf denízene i piltsémne na nebóno, i hayvánemne na tsâlo dünyóso i vrit zhómne so súrnot na zemòno. I Alláh nagadí mósko i zhóntsko i velí mi kámatnī réchkī: Da rastéte i da so plódite i da napólnite dünyóso I da právite kumándo sâkade» (Rádanye 26.29).

Insánon íma dúsho i snágo. Evliyá Ioánnis Hrisóstomos víka:

«Διπλοῦν εἶναι αὐτὸ τὸ ζῶο, γιὰ τὸν ἄνθρωπο μιλάω, ἀποτελούμενο ἀπὸ δύο οὐσίες· ἡ μία εἶναι αἰσθητὴ καὶ ἡ ἄλλη νοητὴ, ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα· ἔτσι ἔχει συγγένεια καὶ μὲ τὸν οὐρανὸ καὶ μὲ τὴν γῆ· καὶ μὲ τὴν νοητὴ μὲν οὐσία (ψυχὴ) κοινωνεῖ μὲ τὶς δυνάμεις τοῦ οὐρανοῦ, μὲ τὴν αἰσθητὴ δὲ οὐσία (τὸ σῶμα) συνάπτεται μὲ τὰ πράγματα τῆς γῆς καὶ ἔτσι εἶναι ἀκριβῆς σύνδεσμος καὶ τῶν δύο κτίσεων».

Τέλος, ἀφοῦ πῆρε μία ἀπὸ τὶς πλευρὲς τοῦ Ἀδάμ, τὸν ὁποῖο εἶχε θέσει σὲ ἔκσταση, ἔκανε τὴν πρώτη γυναῖκα, τὴν Εὕα (Γέν. 2, 22).

Ἡ ψυχὴ

Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νοερὴ καὶ λογικὴ καὶ κατὰ χάρη εἶναι ἀθάνατη.

«Μὴ φοβᾶσθε ἐκείνους, ποὺ σκοτώνουν τὸ σῶμα, ἀλλὰ δὲν μποροῦν νὰ σκοτώσουν τὴν ψυχὴ» (Ματθ. 10, 28).

Ὅταν τὸ σῶμα διαλύεται, δὲν συνδιαλύεται καὶ αὐτὴ μαζί. Κι' ὅχι μόνον δὲν διαλύεται ἡ ψυχὴ μαζί μὲ τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ παραμένει ἀθάνατη.

Στὰ ζῶα ἡ ψυχὴ εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ σώματος - αἵματος ποὺ ἐμψυχώνει. Βλέπουμε ὅτι αὐτὴ (ἡ ψυχὴ - ζωὴ) δὲν ἔχει τίποτε ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ ὅσα ἐνεργεῖ μέσῳ τοῦ σώματος. Γι' αὐτὸ καὶ ὅταν διαλύεται τὸ σῶμα, ἀναγκαστικὰ διαλύεται καὶ αὐτή, ἐπειδὴ εἶναι τὸ ἴδιο θνητὴ μὲ αὐτό.

Ὁ διάβολος

«Διάβολος» σημαίνει αὐτὸς ποὺ μᾶς διαβάλλει, ποὺ μᾶς συκοφαντεῖ καὶ κατηγορεῖ. «Ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν μας, ποὺ τοὺς κατηγορεῖ μπροστὰ στὸν Θεό μας μέρα καὶ νύκτα» (Ἀποκ. 12, 10). Εἶναι ὁ χειρότερος ἐχθρὸς μας, εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἀπατεώνας, γιὰτὶ ἐξαπλώνει τὰ δίχτυα του, τοὺς πειρασμοὺς του, καὶ μᾶς παρασύρει

«Chif ye izí hayván, za insánase dúmem, nagadén ad dve rábatī. Annána ye zhóno ye vide i drugána ye zhána uméme da so chûdime, dushána i snágana i isîy íma taráfa i sas nebóno i sas zemôno i sas dushóno umé da dúmi sas zhîne kuvéteve íma nebána i sas snágonο dúmi sas zhîne rábatī íma na dünyóso i inîy dakárava blîhtse dvéne grádī».

Na sónane zö ad Adam annóno ad stranîne stóri birinjíno zhóno, Éva (Rádanye 2.22).

Dushána

Insántskana dushá ye ad zhîne rábatī ye ne vide i íma akîla i Alláh dáva da na umíra níkogī dushána.

«Namoý da vo ye strah ad zhâhne primázavot snágonο allá namózhот da primázhot dushóno» (Mathéos 10.28).

Agîna so snágana sabáre na sabáre so i dushána. I ne le so na sabáre dushána sas snágonο na annó allá sedí za dáyma zhívá.

Na hayváneneve ye dushána zhivóton na snágonο- korftóno. Vídime óti hayvántskana dushá – zhîvót néma níkana drúgo ad kaknána právi sas snágoño. Zattó agîna so snágana sabáre, sabáre so i dushána, óti na hayváneneve dushána umíra na annó sas snágonο.

Sheytáninon

Sheytánin she reché zhîyen dúmi paráttse za námi, zhîyen no padudríva. «Zhîyen padudríva náshene brát ye atprésh Alláha i gündûs i vécher» (Apokálipsi 12.10). Tóy ye námi nay golâmiyen düshmânin, tóy ye náy parátikiyen óti no kázava síchkono kaknána na trâbava da právime i

στην ἀμαρτία.

«Σεῖς, λέγει ὁ Κύριος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, κατάγεστε ἀπὸ τὸν πατέρα σας, τὸν διάβολο, καὶ θέλετε νὰ κάνετε τὶς ἐπιθυμίες τοῦ πατέρα σας. Ἐκεῖνος ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἦταν ἀνθρωποκτόνος καὶ δὲν στέκεται στὴν ἀλήθεια, γιατί δὲν ὑπάρχει ἀλήθεια μέσα του. Ὅταν λέη ἓνα ψέμα, τὸ λέει ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ του, γιατί εἶναι ψεύτης καὶ πατέρα τοῦ ψεύδους» (Ἰω. 8, 44).

Εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐκπεσόντος τάγματος τῶν ἀγγέλων:

«ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα» (Λουκ. ι´ 18).

Ἡ πτώση τοῦ ἀνθρώπου

Ἀποτέλεσμα αὐτοῦ ἦταν Ὅταν ὁ Θεὸς ἐπλασε τὸν ἄνθρωπο, τοῦ ἔδωσε ἐντολὴ νὰ μὴ φάη ἀπὸ τὸν καρπὸ τοῦ «δένδρου τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ» καὶ ὅτι, ἂν φάη, θὰ πεθάνη ἀμέσως.

Ὁ Θεός, κατὰ τὴν ἀγαθότητά Του, ὅταν δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο, τοῦ χάρισε τὴν ἐλευθερία, τὸ αὐτεξούσιο.

Ὁ Διάβολος κρύφτηκε στὸν Παράδεισο κάτω ἀπὸ τὸ ὠραιότερο πτηνὸ, τὸν ὄφι, (ἦταν τότε πτηνὸ) καὶ διαβεβαίωσε τὴν Εὐὰ ὅτι, ἂν φᾶνε ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ δένδρου τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, θὰ γίνουν Θεοί.

Ἡ Εὐὰ ἀπατήθηκε ἀπὸ τὴν ὑπόσχεσή του, δελεάσθηκε ἀπὸ τὴν ὠραιότητα τοῦ καρποῦ καὶ ἔφαγε. Κατόπιν παρακίνησε τὸν Ἀδὰμ καὶ ἔφαγε καὶ αὐτός. Δηλαδὴ παρέβησαν τὴν ἐντολὴ καὶ ἔπесαν.

Τὸ «Προπατορικὸ» ἀμάρτημα τῶν πρωτοπλάστων εἶναι ἡ ἀθέτηση τῆς ὑπακοῆς στὸν νόμο τοῦ Θεοῦ, διότι ἠθέλησαν νὰ καταστοῦν ἰσόθεοι μόνοι

nagádano da právime grâhove.

«Vika Alláh zhâmne so Yahúde, vîye séte ad váshanek Bubáyka sheytáninane i ístete da právite kaknána íshte váshîyen Bubáyko. Toy bésho ad kráyet ad zhâhne bíyet insána, na ustáyeso na právono óti néma právi unótre faf tóga. Agîna lózha právi go ad tóga óti ye lazhnák, tóy ye lóganyemune bubáykon» (Ioánnis 8, 44).

Τὸν právi kumándo na zhóno haskeryó sas Evliyé pánnna:

«Sheytáninane go prekáravot za annók hîshîma pánnata ad nebóno» (Lukás 10.18).

Insánavono pádanye

Zató Alláh stóri insánase, velí mu da na yedé kaknána ráda «zhîyen góram uchí za húbavono i za parátikono» i óti akú yedé she umré le inagîne.

Alláh agîta stóri insánane, dáde mu serbezlíka i da si právi tóy samîy kumándo tómu.

Sheytáninon so skrî faf jenétene pad náy kámatnono pile, zmiyóno (itagîne bésho píle) i velí Haví akú kóshnot ad kaknána ráda zhîyen góram uchí za húbavono i za parátikono she stánot Alláhove.

Havá go izvârava, namazhî da so udarzhî ad kaknána yátse kámatno ráda inazí góram i kóshna. I azám nagadí da kósne i Adém. Na stóriho kaknáta mi velí Alláh i pánnaho.

Pórvîyern grâh ad pórvne insáne óti stóriho kaknána mi velí Alláh óti ístâho i tíye da stánot katá Alláhove. Inîy dóyde umíraneyeno za insánase óti kákta be na seftôto reklól: «Faf zhókne déne she

τους. Ἔτσι ἦρθε ὁ θάνατος στὸν ἄνθρωπο, διότι, ὅπως εἶχε προεῖπει: «Τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ φᾶτε ἀπ’ αὐτὸ θὰ πεθάνετε».

Ἔτσι ἦρθε στὸν ἄνθρωπο ἡ φθορά, ἡ θλίψη, ὁ κόπος, ὁ πόνος καὶ ἡ ροπή πρὸς τὴν ἀμαρτία. Μετὰ τὴν πτώση, ὁ Θεὸς ἔδωσε μιὰ ἐλπίδα σωτηρίας, ἓνα Εὐαγγέλιο (εὐχάριστο μήνυμα), «ὅτι τὸ σπέρμα τῆς γυναίκας θὰ συντριψῇ τὸ κεφάλι τοῦ φιδιοῦ».

Ἔτσι φθάνουμε στὴ «σάρκωση» τοῦ Χριστοῦ, «Σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα».

Κατόπιν φθάνουμε στὴν Σταύρωση τοῦ Κυρίου καὶ τὴν Ἀνάσταση.

Ἔτσι νικήθηκε ὁ θάνατος καὶ ἦλθε ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ θέωση τοῦ ἀνθρώπου

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ὡς προορισμὸ τὴν θέωση. Τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου συμμετέχει στὴν χάρη καὶ τὴν θέωση τῆς ψυχῆς. Αὐτὸ τὸ βλέπουμε μὲ τὰ ἅγια λείψανα.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς λέει: «Εκείνων, ποὺ ἀνύψωσαν τὸν νοῦ στὸν Θεὸ καὶ ἔχουν ἐξαρτήσῃ τὴν ψυχὴ τους ἀπὸ τὸ θεῖο πόθο, ἡ σάρκα μεταποιεῖται καὶ ἀνυψώνεται μαζί μὲ τὴν ψυχὴ καὶ ἀπολαμβάνει μαζί της τὴν θεία ἔνωση καὶ γίνεται κτῆμα καὶ κατοικία τοῦ Θεοῦ».

Ὁ σκοπὸς τῆς ἐνανθρωπήσεως εἶναι ἡ θέωση τοῦ ἀνθρώπου:

«Αὐτὸς ἐνηνθρώπησεν, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν» (Μέγας Ἀθανάσιος).

«Ἀνθρωπος γὰρ ἐγένετο ὁ Θεὸς καὶ Θεὸς ὁ ἄνθρωπος» (Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος).

kósnete ad inazí she umréte».

I inîy dóyde na insánase adbávenyeno, bálnono, umárenyeno, bólkana i da íshte da právi grâhove. Paslét inazí pádanye Alláh dáde annók umúta za kurtelísavanye. Dáde annó Evagélío (húbava habére), óti «sas kaknána iskárava zhanána adudól she nadviyé zmiyóine glavóno».

I inîy fprâhme da zôme Hristózon insántsko snágo, i Tóy «zo snágo ad Evliyóskono Dúho i ad momóno María i stána insán».

Azám fprâhme da zakáchet Hristózane na annók stavróza i Tóy si azhîvé.

Inîy so nadví umíraneyeno i dóyde kurtelísavanyeno za insánase.

Kak insánon mózha da stáne Alláh

Insánon ye nagadén za da stánava Alláh. Snágana so namísha agîna dushána móchi da zôme Alláhavono húbavo i da stáne katá Alláh. Inazí go vídime sas Evliyóskono kókalye.

Evliyâna Grigórios Palamás víka:

«Zhíne insán glôdot na Alláha i dushána mi íshte da yaníshatísa Alláha, snágana mi so preméne i vdíga so sas dushóno na annó i stánava anná rábata sas Alláha i stánava Alláhavana kóshta».

Hristózon stána insán za da mózha insánon da stáne Alláh:

«Toy stána insane za da stáneme nîye Alláh» (Golâm Athanásios).

«Óti insánon stána Alláh i Alláhon stána insán» (Evliyô Ioánnis Hrisóstomos).

Περὶ Θείων μυστηρίων

Δὲν μποροῦμε νὰ δώσουμε ἀκριβῆ ὀρισμὸ τῶν Μυστηρίων, γιατί αὐτὰ εἶναι ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἡ «βρώση καὶ ἡ πόση τῆς» (Καβάσιλας) καὶ ἡ ζωὴ δὲν ὀρίζεται, ἀλλὰ βιώνεται· ὁ ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας περιγράφει τὰ Μυστήρια σὰν μέλη τῆς καρδιάς, σὰν κλαδιὰ δένδρου καὶ σὰν κλήματα τῆς κληματαριάς!

Εἶναι οἱ «θυρίδες» ἀπ’ ὅπου περνάει ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης.

Κατὰ τὸν Ἅγιο Νεκτάριο:

«ὁ ἀριθμὸς τῶν μυστηρίων ὑπὸ γενικὴν ἔννοιάν ἐστι πολὺς, διότι πάντα τὰ ὑπὲρ νοῦν καὶ ἔννοιαν γενόμενα κατὰ τὴν ἔνσαρκον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Οἰκονομίαν εἰσὶ μυστήρια Θεοῦ. Μυστήρια εἰσιν ἐπίσης καὶ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰς θείας ἀποκαλύψεις, τὰς ἐμπνεύσεις, θεοπνευστίας, προφητείας καὶ πάντα τὰ ἐξαίσια θαύματα τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ γενόμενα πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλὰ καίτοι πολλή ἡ πληθὺς τῶν τοιούτων μυστηρίων, τὰ μυστήρια ὅμως ὑπὸ τὴν μερικὴν τῆς λέξεως σημασίαν τὰ πιστευθέντα τῇ ἐκκλησίᾳ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς σωτηρίαν καὶ ἀγιασμὸν τῶν πιστῶν εἰσιν ἑπτὰ· ἦτοι τὸ Βάπτισμα, τὸ Χρῆσμα, ἡ Εὐχαριστία, ἡ Μετάνοια- ἐξομολόγησις ἡ Ἱερωσύνη, ὁ Γάμος, καὶ τὸ Εὐχέλαιον».

Τὸ Ὁρθόδοξο Ἅγιο Βάπτισμα

Εἶναι ἐντολὴ τοῦ Κυρίου:

«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» (Ματθ. κη' 19).

Skrîtiyen Alláhof kuvét (Mistírya)

Na mózhame da kázhame da réchkо kakná she reché Mistírya óti so to Külsônïyen zhîvót, to so «katá Külsônono yáto i pyénýe» (Kavásilas). Za inók zhîvóta na mózhash da predúmish allá umésh le da ye zhîvésh. Evliyâ Nikólaos Kavásilas písava óti so Mistíryana katá sórtsevîne parché, katá górmovîne véykî, katá grózdýeno na grózdane!

Mistíryana so vratá pres zhîne vlíza unótre hákavono slóntse.

Kákna kázava Evliyâ Nektários:

«íma yátse mlógo Mistírya óti síchkono kaknána ye po nagóre ad náshasek akíla, kákna óti ye Alláh stáanal insán, Mistírya ye.

Mistírya ye i síchkono kaknána káza Alláh, Alláhavana sféshka, Peykambérevîne dúmî i vrit zhîne kámatnî rábatî právi Alláh za da kurtelísa insánase.

Mózha Mistíryana da so mlógo allá náy golâmine zhîne Mistírya dáde Alláh na Külsôno so 7.

Inéy so Váptisma, Hríisma, Thia Efharistía, Pishmanlík – Eksomológisi da stánavash papázin, Sfádvana, Evliyôskîy zeytín».

Hristiyánskono Váptisma

Hristózon velí:

«Vórvite i náuchäyte vrit insánane, i stórite mi Váptisi na Bubáykavono, Sínavono i Evliyóskoyne Dóhoy íme» (Mathéos 28.19).

Απαραίτητος ὁρος τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ Μυστήριον τοῦ Ὁρθοδόξου Βαπτίσματος. «Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται» (Μαρ. ιστ' 16).

Εἶναι δὲ καὶ σημεῖον ἀναγνωρίσεως ἐνὸς ἀνθρώπου, ὡς Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν, ποὺ θὰ βαπτισθῇ, γίνεται μέλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Τὸ Ὁρθόδοξο βάπτισμα εἶναι πνευματικὸ λουτρό.

Ὁ βαπτιζόμενος καθαρίζεται ἀπὸ κάθε εἶδους ἁμαρτία καὶ κυρίως ἀπὸ το προπατορικὸ ἁμάρτημα καὶ γίνεται νέος ἄνθρωπος, ἐνδύμενος τὸν Κύριο.

Τὸ Ὁρθόδοξο βάπτισμα εἶναι ὑποχρεωτικὸ καὶ μὴ ἐπαναλαμβανόμενο Μυστήριον, κατὰ τὸ ὁποῖο ὁ βαπτιζόμενος μὲ πίστη, βυθιζόμενος στὸ νερὸ τρεῖς φορές, στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Πατέρα, τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πεθαίνει ὡς πρὸς τὴν σαρκικὴν ζωὴ τῆς ἁμαρτίας καὶ ἀναγεννιέται ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι στὴν Πνευματικὴ καὶ ἀγία ζωή.

Ὁ Κύριος μᾶς εἶπε: «Ἄν δὲν γεννηθῇ (-ἀναγεννηθεῖ μὲ τὴ χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος) νερὸ καὶ Πνεῦμα, δὲν μπορεῖ νὰ μπῇ στὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Ἰω. 3, 5).

Οἱ αἱρετικοὶ καὶ ἀλλόθρησκοι πρέπει ὑποχρεωτικὰ νὰ βαπτίζωνται ἐξ ἀρχῆς μὲ τὸ ὀρθόδοξο βάπτισμα καὶ νὰ μὴ γίνωνται δεκτοὶ μόνο μὲ Χρῆσμα.

Τὸ Εὐαγγέλιον λέει: «ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται» (Μάρκ. ιστ', 16).

Τὸ Μυστήριον τοῦ Χρίσματος παρέχει τίς δωρεές τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Γιατὶ βαπτίσθηκε ὁ Κύριος;

Ὅταν ὁ Κύριος ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ ἐμᾶς, ἐφήρμοσε ὅλο τὸ Νόμον σὲ ὅλο τὸ διάστημα τῆς ἐπιγείου ζωῆς του.

Pres Hristiyánskono Váptisi na mózha da so kurtelísa insánon.

«Zhîyen vârava i právi Váptisi she so kurtelísa» (Márkos 16.16)

Inazí ye anná belâga za da so sétish óti ye badín stáanal Hristiyânin. Ad zhókne saháte stóri Váptisi stánava anná parchà ad Külsôno.

Váptismo ye katagî so kópes sas akílate.

Zhîyen právi Váptisi atsístevaso ad sâkakva grâha i l po mlógo ad náy stáranek grâha. I inîy stánava nof insane i nósi Hristózane.

Vrítsi Hristiyânene trâbava da právet Váptisi. Inazí Mistíryo stánava le annósh. Zhîyen právi Váptisi màtot go trish kerét faf vadóno na Bubáykavono, Sínavono i Evliyóskoyne Dúho íme. Inîy insánon astáve snágavokne grâha i ráda so pak unótre faf Evliyóskono Dúho i íma annók práva i Evliyóska zhîvóta.

Hristózon velí: «Akú so na radí badín sas vódo i sas dúho na mózha da vléze na Alláhavono kóshto» (Ioánnis 3.5).

Zhíne na vâravot práve i zhíne vâravot na drúga Alláha trâbava da právet Hristiyánskono váptisi ad kray i ne le Hríismo.

Evagéliono víka: «zhîyen izvârava i stóri váptisi she so kurtelísa» (Márkos 16.16).

Zhóno mistíryo zavót Hríisma dáva kaknána se me zôli ad Evliyóskono Dúho.

Óti stóri váptisi Hristózon?

Kogâta Alláh stána insán stóri síchkono kaknána ye právo kólkoto zhîvâsho na dūnyóso.

Ὁ Κύριος ἐπῆγε μετὰ τὸ τριακοστὸ ἔτος τῆς ἡλικίας του στὸν Βαπτιστὴ Ἰωάννη, γιὰ νὰ βαπτισθῇ ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, μολονότι δὲν εἶχε ἀνάγκη βαπτίσματος καθότι ἀναμάρτητος.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης σκεπτόμενος τὴν ἰδική του ἀναξιοτήτα ἔλεγε:

«Εγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με»; (Ματθ. γ' 14).

Ἀλλὰ ὁ Κύριος ἐνθαρρύνει καὶ παρακινεῖ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη στὸ νὰ τὸν βαπτίσῃ. Γι' αὐτὸ τοῦ λέγει:

«Ἄφες ἄρτι, οὕτω γὰρ πρέπει ἡμῖν ἐστίν, πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην» (Ματθ. γ' 15).

Τότε λοιπὸν ἔπαυσε ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνθίσταται ὁ Ἅγιος Ἰωάννης καὶ ἔτσι ἀφοῦ βαπτίσθηκε ὁ Κύριος ὑπὸ αὐτοῦ, ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος καὶ ἀνοίχθηκαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ νὰ κατεβαίνει σὰν περιστερὰ καὶ νὰ ἔρχεται ἐπάνω του (Ματθ. γ' 16). Ἀλλὰ καὶ φωνὴ ἀπὸ τοὺς Οὐρανοὺς ἀκούσθηκε λέγουσα:

«Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα» (Ματθ. γ' 17).

Hristózon agîta stána na 30 godínî attída na Ioáni za da stóri váptisi kákna i drúzine insán i da na trábavasho da právi váptisi óti béshe pres grâhove.

Evliyô Ioánnis so pachûdi óti to na mózha da stóri Hristózune váptisi i velí:

«Τί trábava da stórish váptisi móne i tî dahódeshe na móne za da ti stórem ya váptisi»? (Mathéos 3.14).

Evliyô Hristózon mu álla velí da mu stóri váptisi. I zattó mu velí:

«Óstavimo isâ óti inîy trábava da stáne za da dóvarshom síchkono kaknána ye právo» (Mathéos 3.15).

Itagîne Ioánnis stána razì. Agîta Evliyô Hristózon stóri váptisi, izléza ad vadóno i atfóri so nebána.

Ioánnis vídi Alláhavono Dúho da slíza katá günúrjûnka i da varví vur Evliyô Hristózane (Mathéos 3.16).

Itagîne so chû adín glas ad nebóno da víka:

«Izì ye móyet mil sîn, mílavom go (Mathéos 3. 17).

Μόνο μία φορά βαπτιζόμεθα

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς στὸ βιβλίο του «Ἐκδοσις ἀκριβῆς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως» διευκρινίζει:

«Ὁμολογοῦμε ἓνα βάπτισμα γιὰ τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν καὶ γιὰ τὴν αἰώνια ζωή· γιὰ τὸ βάπτισμα φανερῶνει τὸν θάνατο τοῦ Κυρίου. Μὲ τὸ βάπτισμα κατεβαίνουμε στὸν τάφο μαζί με τὸν Κύριο. Ὅπως λοιπὸν μιὰ φορά τελέσθηκε ὁ θάνατος τοῦ Κυρίου, ἔτσι καὶ μιὰ φορά πρέπει νὰ βαπτιζόμεσθε, καὶ σύμφωνα με τὸν λόγο τοῦ Κυρίου νὰ βαπτιζόμεσθε στὸ ὄνομα τοῦ Πατέρα καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδασκόμενοι ἔτσι τὴν ὁμολογία στὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸ καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

Ὁ ἀπόστολος γράφει ὅτι «εἰς Χριστόν» καὶ «εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν» (Ρωμ. 6,3).

Τὸ βάπτισμα εἶναι τύπος τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ· γιὰ τὸ βάπτισμα μετὰ τρεῖς καταδύσεις σημαίνει τρεῖς ἡμέρες τῆς ταφῆς τοῦ Κυρίου.

Ὁ Κύριος διδάσκοντας πρὸς τοὺς μαθητὲς του ἔλεγε:

«Βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» (Ματθ. 28,19).

Δι' ὕδατος καὶ Ἁγίου Πνεύματος

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς γράφει:

«Ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος εἶναι διπλός, ἀπὸ ψυχὴ καὶ σῶμα, μᾶς ἔδωσε καὶ τὴν καθάρση διπλή, μετὰ τὸ νερὸ καὶ τὸ Πνεῦμα, ἀφοῦ ἀπ' τῆ μιᾶς μεριᾶ τὸ Πνεῦμα ἀνακαινίζει μέσα μας τὸ κατ'εἰκόνα καὶ τὸ καθ'ὀμοίωση καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ νερὸ καθαρίζει μετὰ τὴ χάρι τοῦ Πνεύματος τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας.

Le annósh právime váptisi

Evliyâ Ioánnis ad Damaskó na zhókne kitápe zavót «Kitáp za právo Hristiyántske vâro» písava:

«Vâravame na annó váptisi za da no stánót af grahovése i za da zhívème za dáyma. Óti no váptisino kázava Hristózavono umíranye. Sas váptisino slízame fáf gróbane na annó sas Hristózane. Kákna Hristózon umré annósh inîy i nîye trábava annósh da právime váptisi. Kákna víka Hristózon trábava da právime váptisi na Bubáykavono, Sînavono i Evliyóskono Dúho ímeno. Inîy so naúcheme da dúmime za Bubáykane, Sînáne i Evliyóskono Dúho.

Apóstolos písava óti «stótime váptisi na Hristózane i na tógavono umíranye » (Za Roméi 6.3).

Váptismano méhne sas Hristózavono umíranye, óti váptisino sas trîshkeret mâtanye fáf vadóno méhne sas zhîne tri déne béshe Hristózon umrât.

Hristózon agîta dúmeshe talebômne velí:

«Da gi právite váptisi na Bubáykavono, Sînavono i Evliyóskono Dúho ímeno» (Mathéos 28.19).

Sas vódo i sas Evliyósko Dúho

Evliyâ Ioánnis ad Damaskó písava:

«Óti ye insánon chif, íma l dúsho i snágo Alláh no nagadí da so tsístime dvásh kerét sas vódo i sas Dúho. Ad annó no stráno Duhón tsísti dushóno i ad drúgono stráno vadána tsísti zhóno snágo íma grâhove, sas pamáganyeno ad Evliyóskono Dúho.

Ἡ ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν λοιπὸν παρέχεται μὲ τὸ βάπτισμα ὁμοια σὲ ὄλους, ἀλλὰ ἡ χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὴν ἀναλογία τῆς πίστεως».

Ὅνόματα τοῦ Βαπτίσματος

Λέγεται δὲ τὸ βάπτισμα, ὅπως τονίζει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, δῶρο, διότι, χωρὶς νὰ δώσουμε τίποτε στὸν Θεό, μᾶς τὸ δίδει. Λέγεται Βάπτισμα, διότι θάπτει τὴν Προπατορικὴ ἁμαρτία, δηλαδή τὴν ἁμαρτία τοῦ Ἀδάμ, τὴν ὁποῖαν ἔχει κάθε ἄνθρωπος καὶ αὐτὸ τὴν ἐξαφανίζει.

Λέγεται φῶτισμα, διότι φωτίζει τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν σώζει ἀπὸ τὸ σκότος τῆς αἰωνίου κολάσεως.

Τὸ Βάπτισμα λέγεται καὶ γέννηση, διότι ἀναγεννᾷ τὸν ἄνθρωπο. Ἡ Κολυμβήθρα εἶναι ἡ πνευματικὴ μήτρα ποὺ μᾶς ἀναγεννᾷ σὲ μιὰ νέα ζωή. Μετὰ τὸ Βάπτισμα ὁμοιάζουμε μὲ τὸν Χριστό. Γι' αὐτὸ ἡ βαπτιστήρια ἡμέρα εἶναι ὀνομαστήρια. Πολλοὶ πατέρες μᾶς συμβουλεύουν νὰ ἐορτάζουμε ὡς γενέθλια ἡμέρα, τὴν ἡμέρα τῆς βαπτίσεώς μας καὶ ὅχι τὴν ἡμέρα τῆς γεννήσεώς μας.

Πρόβατο τῆς ποιμένης τοῦ Χριστοῦ

Τὸ Βάπτισμα εἶναι θάνατος τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου καὶ γέννηση νέου, λευκοῦ, καθαροῦ ἁγίου, τέκνου τοῦ Θεοῦ. Τὴν στιγμὴ ἐκείνη υἱοθετεῖται ἀπὸ τὸν οὐράνιο πατέρα.

Διὰ τοῦτο καὶ ἐπακολουθεῖ ἡ θεία Κοινωνία. Γίνεται πλέον μέλος τῆς Ἐκκλησίας, τῆς οἰκογενείας τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ἐπακολουθεῖ καὶ ἡ τριχοκουρία, ἡ ὁποία σημαίνει ὅτι γίνεται πρόβατο τῆς ποιμένης τοῦ Χριστοῦ.

Sas váptisino Alláh právi af grehovéne vritsâm allá dáva Evliyóskono Dúho sàkotromu kólkono vârava».

Ímeta na Váptisi

Kákna víka Evliyâ Grigórios Theológos, váptismano ye hedyâ óti nîye na dávame níkana Alláhu allá no go dáva tóy. Zavót go váptisma óti pagríba zhókne birinjí grâha ímame vrítsi, zhókne grâha stóri Adám i inazí grâh so zagubóna sas váptismano.

Zavót go i sféska óti agíra insánuno dushóno i bráni go da na pánnne na mrakáne i da ye ne dáyma na jezó.

Váptismano go víkame i rádanye óti ráda pak insánane. Zána kopáne právet váptisi ye katá zhanóyne yetákon, ad kadéna so pak rádame na annók nóva zhívóta. Zattó no dávot ímeno faf zhókne déne právime váptisi. Zattó mlógo Bubáykove víkot da právime bayrâma za zhókne déne so sme radíli, faf zhókne déne sme stórilí váptisi i ne kogîna so sme radíli.

Óftse ad Hristózavokne belûka

Sas váptismano umíra stáriyen insán i ráda so annó drúgo nóvo, tsísto, bâlo i evliyósko Alláhavo déte. Faf inók saháte go prezíma Bubáykon nebána.

Azám mi dávot da pyót Thía Kinonía. Inîy stánava anná parchâ ad Kûlsôno, Alláhavono hanô. Zattó mi azám rézhot mífkó ad kosóno, za da kázhot óti stánaho aftsá faf Hristózavkne belûka.

Ὅπως ἓνας ποιμένας ποὺ ἀγοράζει ξένο πρόβατο καὶ τὸ βάζει στὸ κοπάδι του, τὸ σημαδεύει πρωτύτερα, διὰ νὰ τὸ γνωρίζει, ἔτσι καὶ ὁ Χριστός. Διότι καθαρίζεται καὶ ἡ ψυχὴ του γίνεται λευκὴ καὶ ἁγία, διὰ τοῦτο καὶ λευκὰ ἐνδύματα φορεῖ.

Στὴν ἀρχαία Ἐκκλησία ἐβαπτίζοντο σὲ μεγάλη ἡλικία τὸ Μέγα Σάββατον καὶ τὸ Πάσχα. Ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ ψάλλεται μέχρι σήμερα κατὰ τὸ Πάσχα τὸ «ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδώσασθε».

Ὁ Ἀνάδοχος

Ὁ ἀνάδοχος ἀναλαμβάνει αὐτὸς τὴν ὑποχρέωση νὰ τὸν κατηχήσῃ καὶ νὰ τὸν κάμῃ καλὸ χριστιανό. Ἀναδέχεται αὐτὸς τὸ βάρος αὐτό. Ὁ ἀνάδοχος πρέπει νὰ παρακολουθῇ τὸ παιδί καὶ νὰ ἐργάζεται, γιὰ νὰ τὸ κάμῃ χριστιανό. Ὅχι νὰ παραδώσῃ τὸ παιδί εἰς τοὺς γονεῖς καὶ νὰ μὴ ξαναρωτήσῃ πλέον τί γίνεται.

Πρέπει νὰ βαπτίζῃς μὲ μεγάλη χαρά.

Οἱ γονεῖς ἔχουν ὑποχρέωση νὰ προσέχουν, ποῖον κάμνουν ἀνάδοχο. Ἄν εἶναι κακός, κλέπτης, βλάσφημος, δὲν ἐκκλησιάζεται κ.λπ. δὲν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ τοῦ δώσουν τὸ παιδί.

Ὑποχρεώσεις μετὰ τὸ Βάπτισμα

Ὁ βαπτιζόμενος, ὅταν θὰ ἀποκτήσῃ τὴν κατάλληλῃ ἡλικία ἔχει τὴν ὑποχρέωση νὰ διατηρῇ τὴν λευκότητα τῆς ψυχῆς του καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ γίνῃ ἄξιο τέκνο τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνάρετο μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Διότι κινδυνεύει ὁ ἄνθρωπος νὰ εὐρεθῇ πάλι ἔνοχος ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ, ἂν δὲν προσέξῃ. Ἰσόβιος λοιπὸν

Kákna adín afchâr agîna kúpi annó chûzdo óftso i kláva ye faf belûkane, náy naprêsh go nabelézhava za da go paznáva, inîy právi i Hristózon. Zhîyen stóri váptisi nadáva bâlî drípî za da kázha óti mu su atsísteva dushána i stánava belá.

Yátse naprêshnete godínî práviho váptisi na Kûlsôno agîna naráshtaho i váptisino ye práviho faf Golâmo Sóboto i faf zhókne déne ye Páshana. I isegîna faf zhókne déne ye Páshana payót «zhíte stórite váptisi na Hristózavono íme nadénate Hristózane».

Zhîyen pamága da stáne váptisino

Zhîyen pamága da stáne váptisino, trâbava zhómune právi váptisi da go uchí i da go stóri húbova Hristiyánina. Prezíma inók tavára. Zhîyen pamága da stáne váptisino trâbava da glôda déteno i da rábati za da go stóri húbava Hristiyánina i ne da dadé déteno bubáykune i máykoyne i da na papîtava níkogî kakná stánava.

Trâbava da pamága da stáne váptisino sas golâmo drágo.

Bubáykon i máykana trâbava da valésavot ad kotróga she paíshtot da pamógne da stáne váptisino. Níkoga na trâbava da íshtot da pamógne da stáne váptisino ad zhókne ye parátik, kradé, apsóva, na hódî na kûlsôno.

Kakná trâbava da právime ad váptismano natsíy

Zhîyen stóri váptisi, agîna narasté trâbava da si darzhî dushóno tsísto i da móchi da stáne húbavo Alláhavo déte i húbava parchâ ad Kûlsôno.

Óti insánon akú na valésava mózha da stóri nôko parátiko i da kahabatlí atrprêsh Alláha. Trâbava da móchi na vrit zhívótane.

χρειάζεται αγώνας.

Διὰ τοῦτο τὸν ἀλείφουν μὲ λάδι. Οἱ παλαισταί, γιὰ νὰ ξεφεύγουν ἀπὸ τὸν ἀντίπαλο ἀλείφονταν μὲ λάδι. Καὶ τὸν βαπτιζόμενο ἀλείφουν μὲ λάδι, διότι πρόκειται νὰ ἔχη πάλι μὲ τὸν σατανᾶ καὶ τὴν ἁμαρτία.

Ἀλείφεται ὁ βαπτιζόμενος στὸ μέτωπο, διὰ νὰ σκέπτεται καλὰ καὶ ἅγια. Ἀλείφεται στὰ μάτια, διὰ νὰ μὴ βλέπουν τὰ ἁμαρτωλὰ καὶ ἄσεμνα. Στὸ στόμα, διὰ νὰ λέγῃ καλοὺς λόγους. Στὰ αὐτιά, διὰ νὰ δέχωνται τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Στὸ στῆθος, διὰ νὰ ἐπιθυμῇ ἡ καρδιά του τὸ καλὸ. Στὰ χέρια, διὰ νὰ μὴ ἀρπάζουν, ἀλλὰ νὰ ἐλεοῦν. Στὰ πόδια, διὰ νὰ βαδίζουν τὸν δρόμο τῆς ἀρετῆς.

Διὰ τοῦτο γονεῖς, συγγενεῖς, οἱ πάντες, κατὰ τὴν ὥρα τῶν μυστηρίων ὀφείλουν νὰ προσέχουν καὶ νὰ προσεύχωνται μὲ ἄκρα εὐλάβεια.

Διὰ τοῦ βαπτίσματος ἐγίναμε παιδιά τοῦ Θεοῦ, ἅς προσέξωμε. Ὁ ἐχθρὸς μας διάβολος καταβάλλει ὅλες τὶς δυνάμεις του. Ἀγωνίζεται νὰ μᾶς ρίψῃ πάλιν στὴν ἁμαρτία. Προσπαθεῖ νὰ μᾶς λερώσῃ, νὰ ρυπάνῃ τὴν λευκότητά μας. Προσοχή! Καμμία πλέον σχέση μὲ τὸν σατανᾶ καὶ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου.

Δὲν ὑποσχέθηκες κατὰ τὴν ὥρα τοῦ βαπτίσματος ἐνώπιον ἀνθρώπων, ἀγγέλων καὶ Θεοῦ ὅτι ἀποτάσσεσαι τὸν σατανᾶ καὶ συντάσσεσαι μὲ τὸν Χριστὸ καὶ δὲν θὰ ἔχῃς καμμία σχέση μὲ τὸν διάβολο;

Δὲν εἶπες τρεῖς φορές ὅτι «ἀποτάσσει τῷ σατανᾶ καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ»; Καὶ δὲν ὑπεσχέθηκες ἄλλες τρεῖς ὅτι «συνετάχῃς μὲ τὸν Χριστόν»;

Δὲν ἔπτυσες κατὰ πρόσωπο τότε τὸν σατανᾶ; Πῶς τώρα θὰ ἀφήσῃς τὸν Χριστό, τὸν εὐεργέτη σου, τὸν σωτῆρα σου;

Zattó go mázhot zeytíne óti zhíne so bóret mázhaho so sas zeytíne za da umôt da so kurtelísavot ad drúganek sas zhókne so bóret. Zattó i zhíyen stóri váptisi mázhaso sas zeytíne óti she so bóri sas sheytáinane i sas greháne.

Mázhot go zeytíne na chélono za da umé da so chûdi húbave. Mázhhot go na achíne za da na glòda parátikî rábatî. Mázhhot go na ustána za da dúmi kámatne. Mázhhot go na ushíne za da chûye Alláhavíne dúmî. Mázhhot go na gûnûsene za da mu íshte sórtseno dáyma húbavono. Mázhhot go na rakíne za da na kradót allá za da pamágot. Mázhhot go na nagíne za da varví dáyma faf húbavokne póte.

Zattó faf zhókne saháte stánava váptisino trábava máykana i bubáykon i vrit hísîmovenne da glôdot i da so klánet.

Sas váptisino stáname Alláhavî déti allá trábava da valésavame. Sheytáinon, zhíyen ye námi dûshmánin kláva vrit kuvétene i móchi da no métne pak na greháne, da no ukále, da apléshte náshono bâlo dúsho. Valésavayte! Da so na namíshame níkogî sas Sheytáinane i sas kaknána toy právi.

Faf zhókne saháte stánava váptisino, na ftásali so atprésh insánane i atprésh Evliyéne óti fírish Sheytáinane i óti varvish sas Hristózane i óti na íshatesh da ímash dalavéreve sas Sheytáinane?

Na velíli trish kerét óti «fírish Sheytáinane i síchkono kaknána právi»? I na ftásali so éshte trish kerét óti «she varvish sas Hristózane»?

Na palûli Sheytáinane na óbrazane? Kak isegîna she astávish Hristózane, zhókne ti pamóga I kurtelísa to?

Προσοχή παντοτεινή σ' ἐκεῖνο, ποὺ μᾶς φωνάζει ἡ Ἐκκλησία:

«Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε».

Γιατὶ προσευχόμεθα πρὸς Ἄνατολὰς

Ἐπειδὴ «ὁ Θεὸς φῶς ἐστὶ» καὶ ὁ Χριστὸς ὀνομάζεται στὶς Γραφές «ἥλιος δικαιοσύνης» (Μαρκ. 3,20) καὶ «ἀνατολή», (Ζαχ. 6,12), πρέπει σ' αὐτὸν νὰ ἀφιερῶσουμε τὴν ἀνατολὴ γιὰ προσκύνηση· γιὰ καθετὶ τὸ καλὸ πρέπει νὰ ἀφιερώνεται στὸν Θεό.

Καθὼς ὁ Κύριος ἀνερχόταν στοὺς οὐρανοὺς (κατὰ τὴν Ἀνάληψη) πῆγαινε πρὸς τὴν ἀνατολὴ καὶ ἔτσι οἱ ἀπόστολοι τὸν προσκύνησαν καὶ ἔτσι θὰ ἔλθῃ, μὲ τὸν τρόπο ποὺ τὸν εἶδαν νὰ πορεύεται πρὸς τὸν οὐρανό.

«Ὡσπερ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φθάνει ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου» (Ματθ. 24, 27). Ἀναμένοντας λοιπὸν αὐτόν, προσκυνοῦμε στρεφόμενοι πρὸς τὴν ἀνατολή. Γι' αὐτὸ καὶ στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τὸ Ἱερὸ εἶναι πρὸς Ἀνατολὰς.

Τὸ Χρῖσμα

Εὐθὺς μετὰ τὸ ἅγιο βάπτισμα τελεῖται τὸ μυστήριον τοῦ Χρίσματος. Τὸ μυστήριον αὐτὸ λέγεται Χρῖσμα, ἐπειδὴ ὁ ἱερεὺς χρίει τὸν βαπτισθέντα μὲ Ἅγιο Μύρο. Ὁ ἱερεὺς ἀλείφει τὸν νεοφώτιστο σταυροειδῶς στὰ κυριότερα μέλη καὶ αἰσθητήρια ὄργανα τοῦ σώματος, ἐνῶ

Da valésavame dáyma kaknána no rûka Kûlsâna:

«Zhíte stórite váptisi na Hristózavono íme da nadénete Hristózane».

Ὅτι so kláneme na zhóno stráno izlíza slóntseno

Ὅτι ye Alláh sféska i Hristózane go zavéme «hákvono slóntse» (Μάρκος 3.20) trábava agîna so kláneme da se me avartâti na zhóno stráno izlíza slóntseno. óti sâkotro húbavo trábava da go dávame Alláhu.

Agîta so Hristózon káchesho na nebóno varvâsho na zhóno stráno izlíza slóntseno i inîy go vídiho Apóstoli da varví na nebóno i inîy she si dóyde pak na zemôso.

«Kákna agîna so lôska, lôskanyeno dahóde ad kadéna izlíza slóntseno i fpíra kadéna zaníknavá slóntseno, inîy she dóyde i insántskiîyen Sîn» (Mathéos 24. 27). Nîye so kláneme na zhóno stráno izlíza slóntseno óti châkame da dóyde attám Hristózon. Zattó i faf kûlséne mihrábon gòda na zhóno stráno izlíza slóntseno.

Hrísma

Agîna stáne váptisino azám stána zhóno mistíryo zavót Hrísma. Inazí mistíryo go zavót Hrísma óti papázinon mázha zhókne ye stóril váptisi sas Evliyósko kolónye (míro). Agîna go mázha papázinon, právi stavrózane na annî parché ad snágonom, sas zhíne

συγχρόνως λέγει: «Σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου Ἀμήν».

Τὸ Ἅγιον Μύρο παρασκευάζεται στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἀπὸ 40 ἄρώματα, τὴν Μεγάλῃ Τετάρτῃ καὶ κατὰ τὴν θεία Λειτουργία τῆς Μεγάλῃς Πέμπτης ἀγιάζεται καὶ διανέμεται σὺν ἄλλῃς Ὁρθόδοξοις Ἐκκλησίαις.

uséshtame. Faf inók saháte papázinon víka: «Izí ye mûhûret zhána hediya dáva Evliyóskîyen Duh. Amin». Evliyóskono míro go nagádot faf Konstantinúpoli na Patriarhíono ad 40 türlûye kolónye faf Golâmo Srâdo. Agîna so klânet na külsôno faf Golâm Chetfórtak, právet ye evliyósko kolónyeno i razdávot ye na drúgî Külsé.

Ἅγιε του Θεοῦ (Γεώργιε) πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Alláhava evliyé (Geórgi) kláni so za námi.

Πόσα ἀγαθὰ λαμβάνει ὁ βαπτισθεὶς καὶ χρισθεὶς διὰ τοῦ Ἁγίου Μύρου;

- α') Τὴν σφραγίδα τῆς υἱοθεσίας·
- β') τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος·
- γ') τὴν ἔνωση μετὰ τοῦ θεαρχικοῦ πνεύματος·
- δ') τὴν ἴαση τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος·
- ε') τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ·
- ς') ἀναδεικνύεται στρατιώτης τοῦ Θεοῦ· καὶ
- ζ') ἀποβαίνει ἀνάλωτος τοῖς πολεμίοις.

Τὸ Ἅγιον Μύρον ὑπὸ τίνων παρεδόθη τῇ Ἐκκλησίᾳ;

Ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων· αὐτοὶ ὅμως ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ βεβαπτισμένου καὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως μόνῃς ἐλάμβανον οἱ βεβαπτισμένοι Πνεῦμα Ἅγιον (Πράξ. η' . 17).

Μετάνοια καὶ ἐξομολόγησις

Ἡ Μετάνοια εἶναι μυστήριον, ποὺ ἐξαλείφει τὶς μετὰ τὸ βάπτισμα διαπραττόμενες ἁμαρτίες. Τὸ μυστήριον αὐτὸ εἶναι ἐντολὴ τοῦ Κυρίου πρὸς τοὺς Ἀποστόλους:

«Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον· ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἂν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται» (Ιωάν. κ' 22-23).

Λέγεται Μετάνοια, διότι δι' αὐτοῦ ὁ χριστιανὸς μεταβάλλει νοῦ, βίον. Ἐξομολόγησις δέ, διότι ἐξομολογεῖται, ἥτοι ἀνακοινώνει τὰ ἁμαρτήματά του ἐνώπιον τοῦ ἱερέως, ποὺ ὀνομάζεται Πνευματικός.

Kakná kazandísa zhîyen právi váptisi i Hríisma sas evliyósko míro?

- 1. Zíma mûhûrene óti ye stánel Alláhavo déte.
- 2. Zíma vrit húbavono ad Evliyóskono Dúho.
- 3. Stánava annó sas Alláhavono Dúho.
- 4. Izgovâvasi dushóno i snágono.
- 5. Zíma Alláhavono bránenye.
- 6. Stánava Alláhof askér.
- 7. Na mózhot dushmánene da mu stóret parátiko.

Kotrí dádahe Evliyóskono Míro na Külsôno?

Dádaho go Apóstoli. Apóstoli apírahe le rakóno na zhókne právi váptisi i tóy inîy zímasho Evliyóskono Dúho (Práksis 8.17).

Stánavom pishmén i kázavom grehovéne

Paslét váptisino umésh da sildísash vrit grehovéne akú stánesh pishmén i inazí ye annó mistíryo. Hristózon nagadí da právet inazí mistíryo Apóstoli:

«Zômite Evliyóskono Dúho. Akú stórite víye af insánomne grehovéne, she stánat af» (Ioánnis 20.22-23).

Inazí mistíryo go zavéne “stánavom pishmén” óti hristiýáninon razméne akíla i zhîvóta i agína kázava kakvî gràhove ye stóril kázava gi atrésh papázinane, i inók papázina go zavéme pnevmatíkós.

Ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐξομολογηθοῦμε μὲ μετάνοια, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κοινωνήσουμε τὸ Τίμιο Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου.

Γιὰ τὸ Μυστήριον τῆς Μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως ὁ ἅγιος Νεκτάριος λέγει:

Τὶ ἐστὶ Μετάνοια;

Μυστήριον δι' οὗ, ὡς λουτροῦ νέου, καθαρίζεται ὁ μετανοῶν καὶ ἐξομολογούμενος τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρτίας τῷ τεταγμένῳ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας πνευματικῷ ἀπὸ τοῦ ρύπου τῆς ἁμαρτίας καὶ ἐπικοινωνεῖ τῷ Θεῷ.

Τὶς ἐστὶν ἡ οὐσία τοῦ μυστηρίου;

- α) Ἡ συναίσθησις τοῦ μετανοοῦντος ὡς παραβάτου τῶν θείων ἐντολῶν καὶ
- β) ἡ διάθεσις πρὸς ἐπιστροφὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τήρησιν τῶν θείων ἐντολῶν.

Ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως;

- α) Ἡ συγγνώμη παρὰ Θεοῦ,
- β) ἡ ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ
- γ) ἡ ἔνωσις μετὰ τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ μετάληψις τῶν θείων μυστηρίων.

Πῶς πρέπει νὰ ἐξομολογούμεθα;

- **Κατόπιν προετοιμασίας.**

Τὶ θὰ λέγατε γιὰ ἀσθενῆ, ὁ ὁποῖος θὰ πῆγαινε στὸ γιατρὸ καὶ δὲν θὰ τοῦ ἔλεγε σὲ ποιὸ μέρος τοῦ σώματος πονάει, σὲ ἐρώτηση δὲ τοῦ γιατροῦ, ποῦ πονᾷ, στὸ

Dur na stáneme pishmén i na kázhame zhîne grâkove sme stóрили na mózhame da zômeme Thía Kinonía (húbavono snágo i korftóno ad Hristózane).

Za agîna stánavame pishmén i za agîna kázavame grehovéne víka Evliyâ Nektários:

Kakná she reché stánavom pishmén?

Agîna adín insáne stánava pishmém atsísteva so katagî so ye akópal. Agîna kázava parázinune na külsòno kakvî grâhove ye stóril dúmi sas Alláha.

Kakná stánava na inazí mistíryo?

- 1. Zhîyen stánava pishmén uséshta óti ye ne stóril práve kaknána víka Alláh.
- 2. Íshte da so vórne na Alláha i da právi kaknána víka Alláh.

Kakná stánava agîna stáneme pishmén i agîna kázhame grehovéne?

- 1. Alláh no právi af,
- 2. sildísavano grehovéne,
- 3. stánavame annó sas Külsòno i uméme da zômeme Thía Kinonía.

Kak trâbava da kázavame zhîne grâhove sme stóрили?

- **Da sme hazîr.**

Adín bólan hódì na daktórane i kázava mu kadé go balí . Akú go daktóron papîta kadé go balí, na akóto, na rakóto, na nagódo, na müdòto, na glavóto? Na

μάτι, στὸ χέρι, στὸ πόδι, στὸ στομάχι, στὸ κεφάλι, αὐτὸς ἀπαντοῦσε: «δὲν σοῦ τὸ λέγω· αὐτὸ νὰ τὸ βρῆς σύ, ποὺ εἶσαι γιατρός»;

- **Χωρὶς δικαιολογίας.**

Πολλάκις ὁ χριστιανὸς ζητεῖ νὰ ἀποσεισῇ τὸ βάρος ἀπὸ τὸν ἑαυτό του καὶ νὰ τὸ ρίψῃ στοὺς ἄλλους.

«Ναί, πάτερ μου, τὸ ἔκαμα αὐτό. Ἀλλὰ ξέρεις, δὲν πταίω ἐγώ. Μὲ παρεκίνησε ἡ γυναίκα μου, ὁ ἄνδρας μου, ὁ φίλος, ὁ κόσμος».

Καὶ ἐνῷ τὰ δικά τους δὲν φαίνονται, ρίπτουν τὰ βάρη στοὺς ἄλλους, γιὰ νὰ δικαιολογήσουν τὸν ἑαυτό τους.

Στὴν ἐξομολόγησι θὰ ἐκθέσῃς τὴν ἐνοχὴ σου. Ἐγὼ εἶμαι ἔνοχος, ἐγὼ πταίω καὶ κανεὶς ἄλλος.

Προσοχὴ στὴν ἀναβολή. Ξεύρεις ἂν θὰ ζήσης ἀργότερα; Ἡ ἡμέρα καὶ ὥρα ποὺ θὰ φύγουμε εἶναι ἄγνωστη.

Ἦς τρέξουμε στὸν πνευματικὸ καὶ κλαίοντες ἄς τοῦ ποῦμε:

«Πάτερ ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου».

Ἡ Θεία Εὐχαριστία

Ἡ Θεία Εὐχαριστία ἢ Θεία Κοινωνία εἶναι τὸ Μυστήριον διὰ τοῦ ὁποίου κοινωνοῦμε τοῦ Τιμίου Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον».

Τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας συνέστησε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος κατὰ τὸν μυστικὸ Δεῖπνο, ὅταν γιὰ τελευταία φορὰ συνέφαγε μετὰ τῶν Μαθητῶν Του (Ματθ. κσ´ 26-28).

Ἦλαβε πρῶτα τὸν ἄρτο καί, ἀφοῦ τὸν εὐλόγησε, ἔδωσε στοὺς μαθητές Του, λέγοντας:

mózha bólníyen da mu reché: «néma da ti kázavom, náydi go tî óti si tî daktórot».

- **Pres ablógavanye.**

Mlógish kerét Hristiyáninon móchi da admáhne tavárane ad tóga i da go métne družàmne.

Víka: «Ya go stóri izí Bubáykoallá ye kabaháten ne moy. Nagadí mo da go stórem zhanána, arkadáshinon, drúzi insán».

Na kázavot tâhníne grâhove allá mâtot tavárane na družâh za da izlézot tíye právi.

Agîna kázavash zhîne grâhove si stóril trâbava da stánesh razî óti ímash kabaháte. Móy ye kabahátes, níkotromu drúgu.

Namóy astavà za nadrúyish. Znósh li akú she zhívësh po sétne? Na znóme faf kotrók déne i faf kotrók saháte she umréme.

Da ídeme bórzho na parázinane i sas plákanye da mu rechéme:

«Bubáyko, ya stóri graham atprésh nebóno i atprésh tébe».

Thía Efharistía

Thía Efharistía íli Thía Kinonía ye annó mistíryo sas zhóno zímame húbavono snágo i korftóno ad Hristózane «za da no stánót af grehovéne i za da zhívéme za dáyma».

Zhóno mistíryo zavót Thía Efharistía stóri go seftâ Hristózon na Skrîtono Vécherô agîta seftâ yedâsho na annó sas tógavíne talebé (Mathéos 26.26-28).

Nay naprésh zô lâbane i stóri go evliyósko dada go telebômne i velí mi:

«Λάβετε, φάγετε τοῦτό μου ἔστι τὸ Σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν». Τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὸν Οἶνον· ἀφοῦ τὸν εὐλόγησε, ἔδωσε στοὺς μαθητές Του καὶ τοὺς εἶπε:

«Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἐστι τὸ αἷμα μου τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν».

Καὶ κατόπιν προσέθεσε:

«τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν».

Ἡ θεία Εὐχαριστία εἶναι «ἀνάμνηση» τοῦ Σταυρικοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου.

Διὰ τὴν ἀναγκαιότητα καὶ τὴν ὠφέλεια τοῦ μεγάλου τούτου Μυστηρίου, μᾶς ὁμιλεῖ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος λέγοντας: «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ» (Ἰωάν. στ΄ 56). Πρέπει δὲ νὰ προσερχώμεθα, ὅπως μᾶς καλεῖ ὁ ἱερεὺς: «Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε».

Ἡ Ἱερωσύνη

Ὁ Κύριος διάλεξε τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους καὶ τοὺς ἔδωσε τὴν ἐξουσία νὰ συνεχίσουν τὸ ἔργο Του.

Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι χειροτονήσαντες, Ἐπισκόπους, Πρεσβυτέρους καὶ Διακόνους ἔδωσαν σ’αὐτοὺς τὴν ἐξουσία νὰ συνεχίσουν τὸ ἔργο τους καὶ αὐτοὶ στοὺς διαδόχους τους καὶ μέχρι σήμερα ἔτσι γίνεται.

Ὁ ἱερεὺς εἶναι Λειτουργὸς τοῦ Θεοῦ, οἰκονόμος μυστηρίων Θεοῦ.

Κατὰ τὸν Ἅγιο Νεκτάριο: «Ἡ ἱερωσύνη εἶναι μυστήριον, διὰ τοῦ ὁποίου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐνεργεῖ ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος».

Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ βαθμοὶ τῆς Ἱερωσύνης εἶναι τρεῖς: Τοῦ Ἐπισκόπου, τοῦ Ἱερέως

«Zômite da kósnete, ízi ye máta snága i rézhom go za vámi, za da vo stánot af grehovéte». Inazí go stóri i sas krasíno. Naprésh go stóri evliyósko, dáde go talebômnne i velí mi:

«Pínnite adf izí vrítsi, izí ye máta korfá, korftána ad kaknána novo so zdúmimime. Isáy korftá so izlíva za vámi i za mlóze druzâh za da fo stánot af grehovéte».

Azám mi velí i nókana drúgo:

«Izí da go právite za da mo pómlite».

Sas Thía Efharistía pómlime kak Hristózon umré vur Stavrózane.

Izí golâmo mistíryo ye yátse faydalí. Hristózon víka za izí: «Zhîyen yedé móso snágo i pye móso korf sedé uvótre faf móne i ya sédom uvótre faf tóga (Ioánnis 6, 56). Agîna hódime da zímame Thía Kinonía trâbava da právime kaknána no víka papázinon: «yálate sas stráha za Alláha, sas vâro i sas mílavanye».

Kak stánavash papázin

Hristózon adbrá Evliyéne Apóstoli i dáde mi kuvétene da právet kaknáta právesho Toy.

Evliyéne Apóstoli stóriho Epískopus, stáre papázye i mláde papázyei dádahe mi kuvéte da právet i tíye kaknáta právesho Hristózon. Inazí stánava i dur da isâ.

Papázinon ye Alláhof ismetkâr, i rábati za da stánavot Alláhavíne mistírya.

Evliyâ Nektários víka: «Mistíryo ye da stánes papázin i iníy sas inazí mistíryo rábati húbavono ad Evliyóskono Dúho».

Na papázyeno íma tri skálî: Epískopos, star papázin i mlat papázin.

καὶ τοῦ Διακόνου.

Κατὰ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο, «οἱ ἱερεῖς εἶναι ἀνώτεροι καὶ αὐτῶν τῶν Ἀγγέλων, ποὺ ἔκθαμβοι ἀτενίζουν, κατὰ τὴν ἱεροτελεστείαν, νὰ μελίξη ὁ ἱερεὺς αὐτὸ τὸ Σῶμα τοῦ Κυρίου».

Ὁ Γάμος

Τὸ μυστήριον τοῦτο εἶναι μέγα. Μὲ αὐτὸ οἱ μέλλοντες νὰ παντρευτοῦν λαμβάνουν παρὰ τοῦ ἱερέως τὴν Θεία Χάρη, ἡ ὁποία ἀγιάζει τὴν ἔνωσή τους καὶ τοὺς ἐνισχύει πρὸς τὴν κατὰ Χριστὸ κοινὴ ζωή.

Ὁ γάμος εἶναι ἀδιάλυτος διὰ βίου.

«ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω...» (Ματθ. ιθ΄ 6).

Κατὰ τὸν Ἅγιο Νεκτάριο:

«Γάμος εἶναι τὸ μυστήριον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀγιάζεται ἡ συζυγία ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῶν ἱερέων καὶ εὐλογεῖται ἡ ἔνωσις αὐτὴ πρὸς εὐτεκνίαν, καὶ εὐδαιμονίαν των».

Κύριος σκοπὸς τοῦ γάμου εἶναι ἡ σωτηρία τῶν συζύγων καὶ ἡ ἀνατροφὴ τέκνων «ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου» (Εφεσ. στ΄ 4).

Τὸ Εὐχέλαιο

Τὸ Ἱερὸ Εὐχέλαιο κατατάσσεται ὡς ἓνα ἀπὸ τὰ ἑπτὰ μυστήρια. Τελεῖται ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος γράφει:

«Εἶναι κανεῖς μεταξύ σας ἄρρωστος; Ἄς προσκαλέσῃ τοὺς Πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἅς προσευχηθοῦν ἐπάνω του, συγχρόνως δὲ ἅς τὸν ἀλείψουν μὲ ἔλαιον, ἐπικαλούμενοι τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Καὶ ἡ προσευχὴ αὐτὴ, ποὺ γίνεται μὲ πίστη, θὰ σώσῃ τὸν ἄρρωστο

Evliyâ Ioánnis Hrisóstomos velí «Papázyeno so po golâmi i ad Melekéne, zhîne glôdot papázyeno da razdélet Hristózavono snágo».

Sfádva

Inazí mistíryo ye golâmo. Sas inazí zhîne she so zhónet zímot ad papázinane Alláhavono húbavo. Iníy stánavot annó i inazí annó stánava evliyósko i stánavot po yâki za da zhîvót na annó kákna íshte Hristózon.

Sfádvana trâbava da so na sabáre

«zhâhne Alláh stóri annó níkotri insám da gi na razdéle níkogî...» (Mathéos 19.6).

Evliyâ Nektários velí:

«Sfádvana ye annó mistíryo. Sas inazí Külsâna právi evliyósko áyni no zhîvóta zhâmnne so azhónet. Papázye no právet evliyóska inók áyni zhîvóta zhâmnne so azhónet za da stóret húbavî déti i za zhîvót húbave vrítsi na annó».

Sfádvana stánava za do so kurtelísot chülâkon i zhanána i za da iskútet práve dechyána kákna íshte Hristózon» (Za Efesíus 6.4).

Evliyóskiïy zeytín

Evliyóskiïen zeytín ye annó ad 7 no mistírya. Stánava ad yátse stáríte godíní agîta zhivâho Evliyéne Apóstoli. Apóstolos Iákovos písava:

«Bólan li ye badín ad vámi? Da parûka stárene papázye ad Külsòno i tíye she so atklánet vur toga i she go namázhot sas zeytíne, na Hristózavono íme.

Inazí klánenye zhóno stánava sas vâro she kurtelísa bólnanek ad hastalíkane i

ἀπὸ τὴν ἀσθένεια καὶ θὰ τὸν σηκώσῃ ἀπὸ τὸ κρεβάτι τῆς ἀσθενείας του. Καὶ ἐὰν ὁ ἀσθενὴς ἔχῃ διαπράξει ἁμαρτίες, ποὺ εἶναι ἡ αἰτία τῆς ἀσθενείας του, θὰ συγχωρεθῶν σ' αὐτόν».

Παλαιὰ τὸ Μυστήριον τοῦ Εὐχελαίου ἐτελεῖτο μαζὶ μὲ τὸ Μυστήριον τῆς θείας Μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως.

Κατὰ τὸν Ἅγιον Νεκτάριο:

«Τὸ Εὐχέλαιο εἶναι ἰατρεῖον τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, τὸ ὁποῖον παρέχει ἡ Ἐκκλησία εἰς τὰ τέκνα αὐτῆς, ὅταν ἀσθενοῦν ψυχικῶς καὶ πνευματικῶς».

she go isprávi ad hastalíkavokne yetáka.

Akú ye bólniyeen právil grâhove i zattó so ye rabalâl inéy grâhove she stánót af».

Na stáríte godínī zhóno mistíryo zavót Evliyóskiy Zeytín go práveho na annó sas zhóno mistíryo stánavame pishmén i sas agína kázavame grehovéne.

Evliyâ Nektários víka:

«Evliyóskiyen Zeytín ye lâk za dushíne i za snágíne. Külsàna dáva inók lâka dechômne agína so bólnī na dushóno i na akílane».

Ἡ προσευχή

Ἡ προσευχή εἶναι ἡ ἐπικοινωνία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Θεοῦ. Κατ' αὐτὴν ὁ ἄνθρωπος παρίσταται ἐνώπιον τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ, ἐπικοινωνεῖ ἀμέσως καὶ συνομιλεῖ μαζί Του. Τὸ πλάσμα παρίσταται ἐνώπιον τοῦ Πλάστου, τὸ τέκνον ἐνώπιον τοῦ Πατρὸς καὶ ζητᾷ ἀπ' Αὐτὸν τὴν χάριν Του.

Ἡ προσευχή μπορεῖ νὰ γίνῃ νοερά ἢ ἐξωτερικὰ καὶ προφορικὰ διὰ λόγων, μὲ σκοπὸ νὰ καταστῇ καρδιακή. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέει «ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε».

Διὰ νὰ μπορέσουμε νὰ συγκρατοῦμε τὸ νοῦ, γιὰ νὰ μὴ διασπᾶται χρησιμοποιοῦμε τὸ κομποσχοίνι. Κάθε κόμπος περιέχει ἐννέα σταυρούς.

Τὸ κομποσχοίνι ἐπενόησε ὁ ὁσιος Παχώμιος, στὴν ἀρχὴ κάνοντας δικούς του κόμπους, τοὺς ὁποίους μετὰ πῆγαινε ὁ διάβολος καὶ τοὺς ἔλυνε. Κατόπιν παρουσιάστηκε Ἄγγελος Κυρίου καὶ τοῦ ἔδειξε τὸν τρόπο καὶ τὸ ἔφτιαξε ὅπως εἶναι σήμερα. Ἔτσι δὲν μπορεῖ πλέον ὁ διάβολος νὰ τὸ λύσῃ.

Δὲν νοεῖται προσευχή ἀποκλειστικὰ ἀτομικῇ. Ἀκόμη καὶ στὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Ἐλέησόν με» περιλαμβάνεται καὶ ἡ ὑπόλοιπη κτίση.

Ἡ Κυριακὴ προσευχή

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Klânenye

Sas klânenyeno insânon dúmi sas Alláha. Sas klânenyeno insânon sedí atprêsh golâmanek Alláha i dúmi sas tóga. Insânon so nahóde blísko pri Alláha, zhíyen stóri insânane. Déteno so nahóde atprêsh tógavokne Bubáyka i íshte ad Tóga da mu pamógne.

Klânenyeno mózha da stáne na patayéno sas akílsnr íli hízlí sas dúmī za da ye klânenyeno uvótre ad sartséno. Apóstolos Pávlos víka «da so klánete dáyma».

Yátse ye belâ da darzhíme akílane i zattó ímage tepíhíne. Sâkotri vôzal íma 9 Stavrózove.

Náy naprêsh nagadí tespíhī Evliyâ Pahómios. Nagadí náy naprêsh tógavíne vezlá allá sheytánon hódesho i advôzavasho gi. Azám dóyde anná Hristózava Melekâ i nagadí tespíhíne kákna so isâ. I iníy sheytánon na mózha da go advôzha.

Klânenyeno ye ne le za tébe. I agína víkash «Golâm lisú Hristé, ójidisíy mo móne», klânesh so za tsâlo dünyóso.

Hristózavo klânenye

Nash Bubáyko nebá, da ti stáne Eyliyósko ímeto, da dóyde tváta kumánda, da stáne kaknáta tī íshtesh i na zemôso, kákna stánava i ne nebóno. Dáy no búgün déntskanek lâba i stóri no af grâhovése, kákna i níye právime af zhâhne so stórilí grâha vur námi. I namóy no astavâ da vlézeme na chûdenye da stórimo kaknána ye parátiko, allá no ódbrani ad hítranek.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως: “Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν (Ματθ. στ’ 9 -13). Κυριακὴ προσευχὴ ὀνομάζεται, ἐπειδὴ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος μᾶς τὴν παρέδωσε (Λουκ. ια, 2, Ματθ. στ’ 9- 13).	I papázinon rûka sas golâma glása: Óti ye tvá kumándata, kuvétet i insántskono sláganye, na Bubáykane, na Sínáne i na Evliyóskono Dúho, isâ i dáyma i za vrit godínine. (Mathéos. 6.9 -13). Zavéme go Hristózono klánenye óti no go dáde Tóy inazí klánenye (Lukás 11. 2, Mathéos 6.9- 13).
Τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως	Belâga za vâro
1. Πιστεύω εἰς ἓναν Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων. 2. Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων· φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρί, δι’ οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. 3. Τὸν δι’ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. 4. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. 5. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. 6. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς. 7. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζώντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος. 8. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον καὶ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. 9. Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.	1. Vâravom na annók Alláha, Bubáyka yátse yâka, zhîyen nagadí nebóno i zemôso, vrit rábatise, i zhîne ye vidé i zhîne ye ne vidé. 2. Vâravom i na annók Alláha, na Hristózane, samíchkanek Alláhava Sîna, zhîyen so radí ad Bubáykane durgî so be ne nagádal zamános. Tóy ye sfêshka ad sfêshko, na salám Alláh ad salám Alláha, radíl so ye, ne so ye nagádal. Tóy ye kákna Bubáyko ad zhókne stána síchkoso. 3. Tóy sléza ad nebóno za námi insánase i za da no kurtelísa. Zo snágo ad Evliyóskono Dúho i ad momóno María i stána insán. 4. Póntiovune Pilátioy godínine mu nabúchiho na Stavrózane, mazhî i pagrêba so uvótre faf gróbane. 5. Tri déne sétna si azhîvá kákna bésho písano na Kitápevene. 6. I pakáchi so adgóre na Nebóno i sônna na désneno stráno Bubáykune. 7. I agîna she dóyde pak da go slágame i toy she zíma karáre i za zhîvese i za umrâtese. Tógavîyen kuvét néma davórshavanye. 8Vâravom i na Evliyóskono Dúho, zhóno ye yâko i dáva zhîvóta, zhóno dahóde ad Bubáyka, zhókne vrítsi slúshame sas Sínáne na annó i slágame go sas Toga, zhîyen predúmi uvótre ad peykambérevene. 9. Vâravom na annó, evliyósko Kûlsô mlógom insánom , zhána ye na tsâlo dūnyóso i za vritsâh insánase.

10. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

11. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως ἀποτελεῖται ἀπὸ 12 ἄρθρα, ποὺ συνέταξαν ἡ Α΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, τὸ 325 μ.Χ. στὴν Νίκαια καὶ ἡ Β΄ Ἀγία καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τὸ 381 μ.Χ. στὴν Κωνσταντινούπολη.

Τὰ ἄρθρα τῆς πίστεως

Τὸ πρῶτο ἄρθρο τοῦ «Πιστεύω» μιλάει γιὰ τὸν Θεό, ὡς τὴν δημιουργὸ αἰτία ὅλων τῶν πραγμάτων, καὶ πιὸ εἰδικά, μιλάει γιὰ τὸ πρῶτο Πρόσωπο τῆς Ἀγίας Τριάδος, γιὰ τὸν Θεὸ ὡς Πατέρα καὶ ὡς Δημιουργὸ τοῦ Κόσμου.

Τὸ δεύτερο ἄρθρο μιλάει γιὰ τὸ δεύτερο Πρόσωπο τῆς Ἀγίας Τριάδος, τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ.

Τὸ τρίτο ἄρθρο μιλάει γιὰ τὴν σάρκωση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Τὸ τέταρτο γιὰ τὸ πάθος καὶ τὸ θάνατο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὸ πέμπτο γιὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὸ ἕκτο ἄρθρο μιλάει γιὰ τὴν ἀνάληψη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὸ ἕβδομο γιὰ τὴν δεύτερη ἔλευση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὸ ὄγδοο γιὰ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

Τὸ ἕνατο γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Τὸ δέκατο γιὰ τὸ Ὁρθόδοξο Βάπτισμα, στὸ ὁποῖο νοοῦνται ἐπίσης καὶ τὰ ἄλλα Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ ἐνδέκατο ἄρθρο μιλάει γιὰ τὴν μέλλουσα ἀνάσταση τῶν νεκρῶν.

Τὸ δωδέκατο ἄρθρο μιλάει γιὰ τὴν αἰώνια ζωή.

10. Prepaznávom óti trâbava da stâne annó vâptisma za da stánot af grehovése.

11. Châkom da si azhîvót umrâtine i íshtom sas golâma ishtëha zhóise dūnyó she dóyde zhîvótane. Amín.

Belâgana za vâro íma 12 parché i písaligi so agîta so seftâ zbráho insánon ad tsâlo dūnyóso 325 paslét Hristóza faf Nikea i ikinjino insántsko zbíranje 381 paslét Hristóza faf Konstantinúpoli.

Parché za Vâro

Birinjino parchâ «Vâra» dúmi za Alláha, za zhókne ye stóril vrit rábatise i po mlógo dúmi za birinjino parchô ad Trimíntskanek Alláha, za Alláha katá Bubáyko zhîyen ye nagadíl dūnyôso.

Ikinjino parchâ dúmi za ikinjino parchô ad Trimíntskanek Alláha, za Hristózane, Alláhavokne Sîna.

Ûchúnjuno parchâ dúmi za agîta Hristózon zô insántsko snágo.

Dürtünjuno parchâ dúmi za kaknána ye parátiko prekáral Hristózon i za Tógavono umíranje.

Beshinjínbo za Hristózavono azhîvâvanye.

Altînjino za agîna so ye Hristózon pakáchil na nebóno.

Yedinjino za agîna ye Hristózon dashlól na zemôso.

Sekizinjino za Evliyóskono Dúho.

Dokuzunjûno za Hristiyántskono Kûlsô.

Onunjûno za vâptismano i sas to na annó i za drúgine mistírya.

Ónbirinjino za agîna se azhîvót umrâtine.

Ónikinjino za zhókne zhîvóta ye za dáyma.

Ἡ πίστη

Πίστη εἶναι θεμελιώδης ἀρετὴ τοῦ χριστιανισμοῦ, ὅπως ἐπίσης ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ ἀγάπη. Εἶναι καρποὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Πίστη εἶναι ἡ συγκατάθεση καὶ ἐλευθέρα ἀποδοχὴ θείων ρημάτων (λέγει ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος). Κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο, πίστη εἶναι «ἐλπίζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων» (Εβρ. 11, 1).

Ἡ Καινὴ ἐντολὴ

Πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολὴ τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεό.

Δευτέρα ἐντολή, ἡ ἀγάπη πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

«Τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν. Ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα» (Β΄ Κορ. 2,17).

Λησμονήσετε τὰ παλαιά. Πέρασαν, τώρα:

«Εγὼ δὲ σᾶς λέγω, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας, εὐχεσθε πρὸς τὸν Θεὸν ἀγαθὰ δι' ἐκείνους, οἱ ὅποιοι σᾶς καταρῶνται. Εὐεργετεῖτε ἐκείνους, ποὺ σᾶς μισοῦν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι σᾶς μεταχειρίζονται περιφρονητικὰ καὶ σᾶς καταδιώκουν ἄδικα».

Ὁ Ἱερὸς Ναὸς

Ἱερὸς Ναὸς ἢ Οἶκος Θεοῦ εἶναι ὁ χῶρος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συγκεντρώνονται οἱ ὀρθόδοξοι πιστοί, μὲ σκοπὸ τὴν διὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ ἱερέων τέλεση τῶν Ἱ. Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ γιὰ νὰ προσευχηθοῦν.

Ὁ Ἱερὸς Ναὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ἑξῆς μέρη:

Vâra

Vârana ye golâmono húbavo za Hristiyânese na annó sas mílavanyeno i sas umútane. Evliyóskiye Duh no gi dáva inéy rábatī.

Evliyâ Nektários víka óti ye vâra za stânavash razî na kaknâna víka Alláh. Apóstolos Pávlos víka óti ye vâra «da ímash umúta i da umésh da na so séshtash zhine rábatī na vídish» (Evréus 11, 1).

Kakná nóno no paíska Hristózon da právime

Nay naprésh i na stárono i na Nóvono Diathíki víka insánon da mílavot Alláha.

Azám víka da mílavame vritsâh insánane.

«Stárite so paminóho. Isâ síchkono stána nóno » (Β΄ Korinthíus 2.17).

Zábaravite stárite, paminóho so, isâ:

«ya vo víkom da mílavate zhâhne dūshmánē ímate, da mólite Alláha za zhâhne vo kalnót. Da právite húbavo zhâmne vo gnehóvot i da so mólite za zhâhne vo glôdot parátse i fíret vo pres háka».

Evliyóska Külsâ

Evliyóskana Külsâ ye Alláhavana kóshta kadéna so zbírot Hristiyánene za da právet Evliyóskine mistírya sas golâmīne papázye i sas míchkīne papázye i za da so klánet.

Külsâna ye ad iséy parché:

1. Ὁ Πρόναος ἢ Νάρθηκας

Καλεῖται τὸ πρὸς Δυσμὰς μέρος τοῦ ναοῦ, ποὺ ἄλλοτε παρακολουθοῦσαν τὸ πρῶτο μέρος τῆς θείας Λειτουργίας οἱ κατηχούμενοι.

2. Ὁ Κυρίως Ναός.

Περιλαμβάνει. α) Τὰ στασίδια, β) τὸν Ἀχιερατικὸ θρόνο, ἢ Δεσποτικὸ γ) τὸν Γυναικωνίτη, δ) τὸν ἄμβωνα, ε) τὰ ἀναλόγια, στ') τὸ εἰκονοστάσιο ζ) τὸν σολέα ἢ σολεῖο.

3. Τὸ Ἅγιο Βῆμα

Τὸ Ἅγιο Βῆμα, ποὺ χωρίζεται ἀπὸ τὸν κυρίως ναὸ μὲ τὸ τέμπλο, εἶναι τὸ ἱερώτερο μέρος τοῦ ναοῦ, «ἄδυτο» καὶ ἄβατο. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέλθῃ κανεὶς ἄλλος ἐντὸς αὐτοῦ, παρὰ μόνον οἱ ἱερεῖς, ποὺ τελοῦν τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας.

Εὐρίσκονται μέσα στὸ Ἱερό:

- α) Ἡ Ἁγία Τράπεζα,
- β) Ἡ Προσκομιδὴ ἢ Πρόθεση,
- γ) Τὸ Σκευοφυλάκιο καὶ
- δ) Τὸ Σύνθρονον.

1. Pórva hadayá.

Ináy hadayá ye na zhóno stráno zaníkna slóntseno. Itám sedâho za do sklánet zhíne so uchôt kak da stánót Hristiyáne.

2. Golâmana hadayá.

Itám íma 1) skémle, 2) zhóno skémle sâda golâmīyen papázin, 3) mâsto za zhónī, 4) kadéna so káchī papázinon za da payé (minbár) 5) mâsto za da klávot kitápevene, 6) mâsto kadéna klávot Evliyômne iskáranīne óbrazi, 7) mâsto mezdú témbloni i minbárene (soléas).

3. Evliyóskiý Míhráp

Evliyóskiye Míhráp so razdéle na golâmono hadayó, na dórveno témblo. Evliyóskiye Míhráp ye nay evliyóskono mâsto faf külsôno i itám na mózha da vléze níkotri druk ad zhâhne papázye rábatet i právet zhóno mistíryo zavéme Thía Efharistía.

Faf inazí evliyósko mâsto íma:

- 1. evliyóskono mâtso,
- 2. Annó míchko mâtso na zhóno klávot lâbane,
- 3. Annók míchka dulápe kadéna klávot lazhitse, nózhove i drúgi inakvīne rábatī.
- 4. Skémle pri evliyóskono mâtso.

Οἱ Θεῖες Λειτουργίες α) Τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου. β) Τοῦ Ἁγίου Βασιλείου τοῦ Μεγάλου. γ) Τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. δ) Τῶν Προηγιασμένων (φέρεται ὡς πόνημα τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου).	Evliyósko Klánenye 1. Za Evliyô Iákono Hristózof brat. 2. Za Evliyô Vasílio Golâma. 3. Za Evliyô Ioáni Hrisóstomo. 4. Zhóno klánenye stánava akshâmlíyin (víkot óti go ye inazí klánenye nagadíl Evliyâ Grigórios Diálogos.	Οἱ Παρακλητικοὶ Κανόνες α) Ὁ μικρὸς Παρακλητικὸς Κανόνας, ἡ Παράκληση ψάλλεται σὲ κάθε περίσταση (δοκιμασία) πρὸς τὴν Θεοτόκο. β) Ὁ μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν, ψάλλεται τὸ Δεκαπενταύγουστο ἐναλλάξ μὲ τὸν μικρὸ Παρακλητικὸ Κανόνα. γ) Παρακλήσεις τῶν Ἀγίων.	Mólenye za Evliyé 1. Míchko Mólenye. Mólime Panagíano za sâkakva zóra. 2. Golâmo Mólenye. Payót go ad 1 da 15-8. Faf annókne déne payót Míchkono Mólenye I faf drúganek déne Golâmono Móplenye. 3. Mólenye za Evliyé
Οἱ Ἀκολουθίες α) Οἱ ὥρες. Οἱ ὥρες εἶναι: Ἡ Πρώτη (δική μας εἶναι ἕκτη πρωϊνή), ἡ Τρίτη, ἡ Ἑκτη καὶ ἡ Ἑνάτη. β) Ὁ Ἑσπερινὸς. Ψάλλεται τὸ ἀπόγευμα. γ) Τὸ μικρὸ Ἀπόδειπνο (ψάλλεται μετὰ τὸ δεῖπνο καὶ πρὸ τοῦ ὕπνου). δ) Τὸ Μεγάλον Ἀπόδειπνο ψάλλεται τῇ Μεγάλῃ Σαρακοστῇ ἀπὸ Δευτέρα ἕως καὶ Πέμπτη). ε) Τὸ Μεσονυκτικὸ (ψάλλεται τὸ μεσονύκτιο). στ) Ὁ Ὅρθρος στὸ τέλος τοῦ ὁποίου ψάλλεται ἡ Δοξολογία (πρὶν τὴν θεία Λειτουργία).	Míchki klánenye 1. Saháteve. Íma chétri saháteve, birinjí (na náshasek saháte stána altidá sabáliyin), üchünjû, altinjí, i dokuzunjû. 2. Klánenye na ikindiye. Payót go na ikindiye. 3. Míchko klánenye paslét véchere. Payót go agîna so nayedót véchere I durgî so ne lâgali da spot. 4. Golâmo klánenye paslét véchere. Payót go na golâmono 40 déne goványe ad Panedélnik da Chetfórtak. 5. Neshtése klánenye. Payót go faf sredé vecheráne. 6. Klánenye ráno sabáliyin. Na sónane payót Doksológia naprêsh Evliyóskono Klánenye.	Ὁ Ἀγιασμός α) Ὁ Μεγάλος Ἀγιασμός. Ψάλλεται τὴν παραμονὴ καὶ τὴν ἡμέρα τῶν Θεοφανείων. β) Ὁ μικρὸς Ἀγιασμός. Ψάλλεται συνήθως κατὰ τὴν πρώτη ἐκάστου μηνός, ἀλλὰ καὶ σὲ κάθε περίσταση ἢ ἔργο. Ἡ νηστεία Ἡ νηστεία εἶναι ἐντολὴ τοῦ Κυρίου. «Ὅταν νηστεύητε μὴ γίνεσθε, ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί... σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι... καὶ ὁ πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ» (Ματθ. στ΄ 17- 18). Ἐπίσης, σὲ πολλὰ χωρία τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης ἀναφέρεται ἡ νηστεία.	Agiasmós 1. Golâmono Agiasmó go payôt annók déne naprêsh Theofánia i faf zhókne déne ye Theofánia. 2. Míchkono Agiasmó go payôt asíl na birinjíno déne faf sâkotrok mésetsa allá i na sâkotrok sahéte íli rábato. Goványeno Alláh víka da govéme. «Agîna kovéte namóy te stanavá kákna lazhnátsene zhíne móchet da so razménet faf óbrazane, námazhîy glavóto i ómîy óbrazate i Bubáykoti vídi skrîtono i she ti go advórne i she go ye vidé vritsâm». Mathéos 6.17- 18). Na mlógo mestá faf Stárono i faf Nónono Diathíki písava za goványeno.
Νεκρώσιμος Ἀκολουθία Ψάλλεται στὸ Ἱ. Ναό, ὅπου τίθεται ὁ νεκρός. Ἀκολουθία των Ἑγκαινίων Ψάλλεται στὰ ἐγκαίνια Ἱ. Ναοῦ ἢ ἔργου. Υπάρχουν πολλὲς Ἀκολουθίες σὲ κάθε περίσταση, ποὺ περιλαμβάνονται στὸ Εὐχολόγιο.	Klánenye za umrâte. Payé so faf zhóno külsô ye kláden umrâtiyen. Klánenye za nóvî külsé Payót go agîna ugradôt novo külsô íli nâko drúgo. Za síchkono kaknána stánava íma drúgo klánenye i uméme da gi náydeme faf Kitápene za Klánenye.	Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, ὅταν ἦταν στὴ γῆ, καὶ ἡ Παναγία καὶ οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ Ἅγιοι μᾶς δίδαξαν τὴν ὠφέλεια τῆς νηστείας. Κάθε χριστιανὸς ὀφείλει νὰ νηστεύῃ τὶς διατεταγμένες νηστεῖες, ποὺ ἔχει ὀρίσει ἡ Μητέρα μας Ἐκκλησία. Σύμφωνα μὲ τὴν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας νηστεία νοεῖται, ὅταν τρῶμε μόνο μία φορὰ τὴν ἡμέρα, τὴν ἐνάτη ὥρα (3 μ.μ.) ξηρὰ τροφή, χωρὶς	Hristós, agîta béshe na zemôso, i Panagía, i Evliyé Apóstoli i vrit evliyéneno nauchího kakná húbavo no právi goványeno. Sâkotri Hristiyánin trâbava da gové faf zhíne déne víka náshana mayka, Külsâna. Kákna kázava Külsâna goványe ye agîna yedéme le annósh faf denâne, üchte na pláden súho yáto pres zeytíne i pres

λάδι ἢ κρασί.

Ὅταν τρῶμε περισσότερο ἀπὸ μία φορὰ τὴν ἡμέρα, ἔστω καὶ ἄρτο λέγεται λύση τῆς νηστείας. Ἐὰν φᾶμε ἀπὸ ὅλα τὰ φαγητὰ λέγεται κατάλυση τῆς νηστείας.

Ἐκκλησιαστικῶς τέσσερες κατηγορίες κατάλυσης τῆς νηστείας ὑπάρχουν:

α) Κατάλυση εἰς πάντα.

β) Κατάλυση γαλακτοκομικῶν προϊόντων καὶ αὐγῶν.

γ) Κατάλυση ἰχθύος καὶ

δ) κατάλυση οἴνου καὶ ἐλαίου.

Διατεταγμένες νηστεῖες:

Τῆς Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς. (Τῆς Δευτέρας συνήθως γιὰ τοὺς Μοναχοὺς καὶ γιὰ ὁσους ἐπιθυμοῦν).

Τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος.

Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.

Τῆς Παναγίας (Δεκαπενταύγουστο).

Τῶν 40 ἡμερῶν πρὸ τῶν Χριστουγέννων.

Τῆς 5ης Ἰανουαρίου, παραμονῆς Θεοφανείων.

Τῆς 29ης Αὐγούστου, ἑορτῆς τῆς Ἀποτομῆς τῆς Τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.

Τῆς 14ης Σεπτεμβρίου, τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Τῆς 24ης Δεκεμβρίου, παραμονῆς τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου.

Κατάλυση νηστείας εἰς πάντα ἐπιτρέπεται:

Ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου μέχρι καὶ 4 Ἰανουαρίου.

Ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι καὶ τὴν Κυριακὴ τοῦ

krasí.

Agîna yedéme po mlógo ad annósh faf denâne da ye i suh läp razváleme si goványeno. Akú yedéme ad vrit yetána na govéme hich.

Külsâna kázava óti ima chétrî türlûye razgonâvanye:

1. Agîna yedéme ad síchkono.

2. Agîna yedéme kaknâna stánava ad prâsno i yeitsá.

3. Agîna yedéme rîbî.

4. Agîna pyéme krasí i yedéme zeytíne.

Faf kotrî déne govéme:

Faf Srâdo i faf Jümágün (Faf Panedélnik le zhíne zhívót na monastîreve i zhíne drúzi íshtot).

40 déne golâmo goványe.

Faf Golâmono Haftó.

Za Evliyé Apóstoli.

Za Panagía (15-8).

40 déne naprésh Hristúgena.

Annók déne naprésh Theofánia (5-1).

29-8 za Evliyó Ioánnis Pródromos, za kogána mu adrézaho húbavono glávo.

14-9 za kogána vdígnaho visótse húbavokne Stavróza.

Annók déne naprésh Hristúgena (24-12).

Serbésh ye da na govéme hich:

Ad 25-12 da 04-01.

Ad Nedéle za Telóni i Fariséo da Nedéle

Ἀσώτου.

Κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς Τυροφάγου (γαλακτοκομικὰ προϊόντα μόνο καὶ αὐγά ὄχι ὅμως κρέας).

Κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου.

Κατὰ τὴν ἑβδομάδα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος
Κατὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων.

Κατὰ τὰ Σάββατα καὶ τὶς Κυριακὲς τῆς νηστείας τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν Χριστουγέννων (21 Νοεμβρίου ἕως 12 ἢ κατ' ἄλλους 17 Δεκεμβρίου) καταλύουμε καὶ ψάρι.

Ἐπίσης ὅλα τὰ Σάββατα καὶ τὶς Κυριακὲς δὲν ἐπιτρέπεται νηστεία οἴνου καὶ ἐλαίου πλὴν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου.

za Ásoto.

Faf zhóno haftó yedéme sîrenye (le kaknâna stánava ad prâsno í yeitsá allá ne mîso).

Annó haftó paslét Páshono.

Faf zhóno haftó ye Bayrâmon za Evliyóskono Dúho.

Faf zhókne déne ye Theofánia.

Faf Sóbotîne i faf Nedéletana agîna ye goványe no Evliyómne Apóstoli i goványeno za Hristúgena (ad 21-11 da 12 i za družâh da 17-12) yedéme i rîbî.

Faf vrit Sóbotîne i Nedéletana ye yesák da govéme ad krasí i zeytíne. Le faf Golâmo Sóboto trâbava da govéme i na inéy rábatî.

ΟΙ ΕΟΡΤΕΣ

Από τὴν ἐποχὴ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ὠρίσθησαν ὁρισμένες ἡμέρες σὲ ἀνάμνηση διαφόρων γεγονότων ἀπὸ τὴν ζωὴ τοῦ Χριστοῦ ἢ ἀπὸ τὴν ζωὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Οἱ ἐορτὲς διαιροῦνται σὲ Δεσποτικές, Θεομητορικές καὶ ἐορτὲς τῶν Ἀγίων.

Δεσποτικές

Δεσποτικές εἶναι οἱ ἐορτὲς, ποὺ εἶναι ἀφιερωμένες στὸν Δεσπότη Χριστό, καὶ χωρίζονται σὲ ἀκίνητες καὶ Κινητές.

Ἀκίνητες

Ἀκίνητες εἶναι οἱ ἐορτὲς, ποὺ ἐορτάζονται πάντα στὴν ἴδια ἡμερομηνία.

Τὰ Χριστοῦγεννα.

Εἶναι ἡ ἐορτὴ τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου.

Ὁ Κύριος ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν Ἀειπάρθενο Μαρία μέσα σὲ ἓνα σπήλαιο στὴν Βηθλεέμ.

Ἡ περιτομὴ τοῦ Κυρίου ποὺ ἐορτάζεται ὁκτῶ ἡμέρες μετὰ τὴν γέννηση, δηλαδὴ τὴν 1η Ἰανουαρίου.

Τὰ Θεοφάνεια

Ἐορτάζονται στίς 6 Ἰανουρίου. Κατ’αὐτὴν τὴν ἐορτὴ ἐορτάζουμε τὴν ἀνάμνηση τῆς Βαπτίσεως τοῦ Κυρίου ἀπὸ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο στὸν Ἰορδάνη Ποταμό. Ὀνομάζεται δὲ καὶ Θεοφάνεια, διότι κατ’ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἐφανερώθη ἡ Ἁγία Τριάς.

Bayrâmove

Ad kogîta bého Evliyóskine Apóstoli izlêzaho annî déne za da rómlime kaknána ye prekáral Hristózon zhîf i náshasa Külsâ.

Íma Bayrâmove za Hristóza, za Panagía i za Evliyéne.

Za Hristóza

Inéy Bayrâmove stánavot za Golâmanek Hristóza i delôt so na zhîne Bayrâmove so gîbet i zhîne so na gîbet.

Zhîne Bayrâmove so na gîbet

Inéy Bayrâmove so dáyma faf annakví déne.

Hristúgena

Zhîyen den so radí Hristós.

Faf inók déne so radí Hristós. Hristós so radí ad momóno María na annók peshturáka na Vithleém.

Bayrâmon za Hristózavókne sünnéte ye 8 déne paslét Hristózavono rádanye, na pórvanek déne ad nóvono godíno.

Theofánia

Inók Bayrâma go právime dáyma na 6 Golemíl. Inazí Bayrâm stánava za da rómlime zhókne déne ye Evliyána Ioánnis Pródromos stóril Váftisi Hristózane na zhóno râko zavót lordáni. Inók Bayrâma go zavót i Theofánia óti so faf inók déne prikáza Trimíntskiïyen Alláh.

Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου

Ἡ ἐορτὴ αὕτὴ ἐορτάζεται στίς 2 Φεβρουαρίου. Κατ’αὕτὴ ἐορτάζουμε τὴν ὑποδοχή, ποὺ ἔκαμε ὁ Πρεσβύτες Συμεὼν στὴν Θεοτόκο, ἡ ὁποία ἔφερε τὸ παιδίον Ἰησοῦν στὰ Ἱεροσόλυμα, σαράντα ἡμέρες μετὰ τὴν Γέννηση.

Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Σωτῆρος

Στίς 6 Αὐγούστου. Μᾶς θυμίζει τὸν Κύριο, ποὺ στὸ ὄρος Θαβώρ, ἐνώπιον τῶν Μαθητῶν Του, ἔλαμψε σὰν τὸν ἥλιο, συνομιλῶν μὲ τοὺς προφῆτες Μωυσῆ καὶ Ἠλία, ὅπου καὶ ἀκούσθηκε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης «οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς αὐτοῦ ἀκούετε» (Λουκ. θ’ 35).

Ἡ Ὑψωση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

Στίς 14 Σεπτεμβρίου. Κατὰ τὴν ἐορτὴ αὕτὴ ἐορτάζουμε τὴν ὕψωση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἀπὸ τὴν Ἁγία Ἑλένη στὸν ἰ. ναὸ τῆς Ἀναστάσεως στὸν Γολγοθά. Κατ’αὐτὴν τὴν ἡμέρα νηστεύουμε.

Κινητὲς Ἐορτὲς

Κινητὲς λέγονται οἱ ἐορτὲς, ποὺ ἔχουν ὡς βάση διὰ τὸν καθορισμὸ τους, τὸ Πάσχα.

Κυριακὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου

Κατ’ αὐτὴν ἀνοίγει τὸ Τριῶδιο καὶ διαβάζεται ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου (περὶ ταπεινώσεως).

Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου

Κατ’αὐτὴν διαβάζεται ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου (περὶ μετανοίας).

Ψυχοσάββατο

Τὴν ἡμέρα αὕτὴ προσευχόμαστε ὑπὲρ

Hristózavono Ipapadí

Inazí Bayrâm stánava na 2 Malkushân. Inazí Byarâm ye za agîta star Simeón pasrôshna Panagíano zhána mu annésa míchkono déte lisús na Ierusalím faf zhókne déne so kirkladísa.

Hristózavono Preméneye

Hristózavono Preméneye na 6 Ávgustos no spamína Hristózane zhîyen na barchínono Thavór atprêsh talebéne mu sfétna kákna slóntseno, faf zhókne saháte dúmeshe sas Peykambéryeno Musá I Ilyás. Itám izléza glas ad óblakane «izí ye móyet mil Sîn, Tóga da go slúshate » (Lukás 9.35).

Vdíganye Húbavokne Stavróza

Na 14-9. Inazí Bayrâm stánava za agîta Evliyâ Eléni vdígna visótse Húbavokne Stavróza na zhóno külsô ye za Hristózavono Azhivâvanye na Golgothá. Faf inók déne govéme.

Zhîne Bayrâmove so gîbet

Zhîne Bayrâmove so gîbet zavéme zhîne Bayrâmove kázavot kogî she ye Páshana.

Nedéle za Telóni i za Fariséo

Faf inók déne zafáta da payót Triódiono i payót masálene za Telóni i za Fariséo. (za zhókne so na golemí).

Nedéle za Ásotos

Faf inók déne payót masálane za Ásotos (za kogána stávame pishmén).

Sóbbata za dúshî

Faf inók déne so kláneme za da

ἀναπαύσεως πάντων τῶν Ὁρθοδόξων
κεκοιμημένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν
μας.

Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω

Εἶναι ἡ τελευταία Κυριακὴ τῆς
κρεοφαγίας καὶ διαβάζεται ἡ περικοπὴ
περὶ κρίσεως.

Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς

Εἶναι ἡ τελευταία Κυριακὴ, ποὺ
τρώγονται τὰ γαλακτερά. Αὕτῃ ἡ
Κυριακὴ μᾶς ὑπενθυμίζει τὴν ἐξορία τοῦ
Ἀδάμ καὶ τῆς Εὕας ἀπὸ τὸν Παράδεισο.

Πρῶτῃ Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν ἢ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἑορτάζουμε τὴν ἀναστήλωση τῶν Ἱερῶν
Εἰκόνων.

Δευτέρα Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν

Κατὰ τὴν ὁποία διαβάζεται τὸ Εὐαγγέλιο
τῆς Θεραπείας τοῦ Παραλυτικοῦ, καὶ
εἶναι ἀφιερωμένη στὸν Ἅγιο Γρηγόριο
τὸν Παλαμᾶ.

pachínnot vrítsi zhíne bubáykí i brátýe so
umrâti.

Zhána Nedéle spírame mesóno

Ináy ye sonunjûno Nedéle faf zhóno
yedéme môso i payót annó parchô za
Alláhavono mehkemô.

Nedéle za sîrenye

Ináy ye sonunjûno Nedéle da zhóno
uméme da yedéme zhíne yetá stánavot
ad prâsno. Ad inóy Nedéle pómlime
agîna so atfírili Adéma i Havó ad
Jenétene.

Pórvana Nedéle za goványe ili Nedéle za Právono Vâro.

Inazí Bayrâm za kogána si kládaho pak
faf külséne iskáranî Evliyéne.

Ikinjî Nedéle za goványe

Faf inók déne payót Evagéliono za
zhókne ye bul sakátin i izgovílso ye. Faf
inók déne pómlime Evliyó Grigório
Palamá.

Τρίτῃ Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν ἢ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως

Κατ' αὐτὴν ἡ Ἐκκλησία παρουσιάζει τὸν
Τίμιο Σταυρὸ στοὺς πιστοὺς, γιὰ νὰ
λάβουν δύναμη καὶ νὰ συνεχίσουν τὸν
ἀγῶνα τῆς μετανοίας καὶ νηστείας μέχρι
τὸ Πάσχα.

Τετάρτῃ Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν

Ἀναφέρεται στὴν μνήμη τοῦ Ἁγίου
Ἰωάννου συγγραφέως τῆς Κλίμακος. Στὸ
βιβλίο αὐτὸ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης περιγράφει
τὴν πνευματικὴ πρόοδο τοῦ χριστιανοῦ
σὰν ἀνέβασμα μιᾶς κλίμακος (σκάλας).

Ὁ Μέγας Κανὼν - τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα
Ἐπισκόπου Κρήτης. Διαβάζεται τὴν
Τετάρτῃ τὸ βράδυ αὐτῆς τῆς ἐβδομάδος
(Δ΄ Νηστειῶν).

Ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος

Ψάλλεται τὴν ἴδια ἐβδομάδα (Δ΄
Νηστειῶν) καὶ εἶναι ἀφιερωμένος στὴν
Θεοτόκο.

Πέμπτῃ Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν.

Ἀφιερωμένη στὴν Ὁσία Μαρία τὴν
Αἰγυπτία.

Κάθε Παρασκευὴ τῶν νηστειῶν τὸ
ἀπόγευμα διαβάζουμε τὸ μικρὸ
Ἀπόδειπνο μὲ μέρος τῶν Χαιρετισμῶν.

Σάββατο τοῦ Λαζάρου, διότι κατ' αὐτὴν
τὴν ἡμέρα ἐορτάζεται ἡ ἀνάσταση τοῦ
Λαζάρου.

Κυριακὴ τῶν Βαΐων

Μᾶς ὑπενθυμίζει τὴν εἴσοδο τοῦ Κυρίου
στὰ Ἱεροσόλυμα.

Üchünjû Nedéle za goványe

Inazí den so zavé i Nedéle za za
klánenye na Stavrózane.

Faf inóy Nedéle külsâna kázava
insánomne húbavokne Stavróza za da
zômot kuvéte da stánavot pishmén i da
govót da Páshono.

Dörtünjû Nedéle za goványe

Faf inók déne pómlime Evliyó Ioáni,
zhîyen ye pîsan zhókne kitápe zavót
Klímax (Skála). Faf inók kitápe Evliyâ
Ioánnis pîsava kak umé adín Hristiyánin
da stáne po húbof, katagî so káchi na
annó skálko.

Golâmîyen Kanón ispîsan ad Evliyó
Andréa, zhîyen ye bul náy golâmîyen
papázin na Kríti. Payót go fafa Srâdo
akshâmliyin na dörtünjûno haftó na
goványeno.

Zhóno pêsne payéme právi

Payésó faf áyni haftó (na dörtünjûno
haftó na goványeno) i payót ye za
Theotóko.

Beshinjî Nedéle za goványe.

Faf inók déne pómlime Evliyó María ad
Égipto.

Agîna govéme, faf vrit Jûmayéne
(zhîyen den ye Jûmayá) na ikindíye
payéme míchkono Apódipno i payéme
annó parchô ad zhókne kitápe zavót
Heretismí za Panagía.

Sóbata za Lázaro, óti faf inók déne
právine Bayrâma za óti ye Lázaros
azhíval ad umrât.

Nedéle Vaíon

Faf inók déne pómlime agîna ye Hristós
vlâl faf Ierusalím.

Μεγάλη Έβδομάδα

α) Μεγάλη Δευτέρα

Άφιερωμένη στὸν Πάγκαλο Ἰωσήφ.

β) Μεγάλη Τρίτη

Διαβάζεται ἡ παραβολὴ τῶν 10 Παρθένων.

γ) Μεγάλη Τετάρτη

Κατ’αὐτὴ ἐορτάζουμε τὴν ἀμαρτωλὴ γυναίκα, ποὺ ἄλειψε μὲ μύρα τὸν Κύριο, γιὰ νὰ φανερώσῃ τὴν μετάνοιά της.

δ) Μεγάλη Πέμπτη

Ἐορτάζουμε τὸν Ἱερὸ Νιπτήρα, τὸν Μυστικὸ Δεῦπνο, τὴν προσευχὴ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὴν προδοσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ τὸν Ἰουδα.

ε) Μεγάλη Παρασκευὴ

Ἐορτάζουμε τὰ φρικτὰ Πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ πρὸ πάντων τὸν Σταυρὸ καὶ τὸν θάνατο, ποὺ ὑπέστη μὲ τὴν θέλησή Του γιὰ μᾶς, καθὼς καὶ τοῦ συσταυρωθέντος ληστοῦ τὴν ὁμολογία καὶ σωτηρία.

στ) Μεγάλο Σάββατο

Τιμοῦμε τὴν Ταφὴ καὶ τὴν κάθοδο τοῦ Κυρίου στὸν ᾠδη. Τὸ πρωῒ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου γίνεται ἡ πρώτη Ἀνάσταση.

Golâma Haftá

1.Golâm Panedélnik

Inazí den ye za yátse húbavok ne losíf.

2.Golâm Tórník

Faf inók déne payót meselôno za 10no mómi.

3.Golâma Sredá

Faf inók déne právime bayrâma za annó zhóno sas mlógo grâhove namáza sas míske Hristóza za da prikázha óti ye stánala pishmén.

4.Golâm Chetfórtak

Inazí bayrâm ye za óti ye Hristózon amíl talebômne nagîne, za agîna so yâli vécherô vrítsi na annó na skrîto, za Hristózavono klánenye i za óti ye lúdas predál Hristózane.

5.Golâm Jümágün

Faf Golâmo Jumágün právime bayrâma za kaknána yátse parátiko prekára náshîyen Hristozon, zhîyen no kurtelísa, lisús Hristós i nay mlógo za Stavrózane i za óti ye umrâl za námi i óti ískal ye da umré za námi. Faf inók déne pómlime i annók kradíche zhókne so zakáchili na annók Stavróza pri Hristóza. Inazí kradích velí óti ye Hristózon Alláh.

6.Golâma Sóbata

Slágame Hristózovono pagríbanye i óti ye släl na drúgono dünyó. Faf golâmono Sóboto sabáliyin stánava birinjínono azhîvâvanye.

Κυριακὴ τοῦ Πάσχα

Ἐορτάζουμε αὐτὴν τὴν Ζωηφόρο Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐβδομάδα Διακαινησίμου

Δηλαδή, περίοδος νέας Ζωῆς.

Παρασκευὴ τῆς Διακαινησίμου.

Ἐορτάζουμε τὴν Ζωοδόχο Πηγὴ, δηλαδή τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης μας Θεομήτορος, τῆς Ζωηφόρου Πηγῆς.

Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ

Ἐορτάζουμε τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου καὶ τὴν τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ ψηλάφηση.

Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων

Άφιερωμένη στὴν μνήμη τῶν Μυροφόρων γυναικῶν, ποὺ τὸ πρωῒνὸ τῆς Ἀναστάσεως ἦλθαν στὸ μνήμα τοῦ Κυρίου, γιὰ νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα Του μὲ ἀρώματα.

Κυριακὴ τοῦ Παραλύτου

Μᾶς ὑπενθυμίζει τὴν θεραπεία τοῦ Παραλυτικοῦ.

Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτιδος

Ὑπενθυμίζει τὴν συνομιλία τοῦ Κυρίου μετὰ τῆς Σαμαρείτιδος (Ἀγίας Ἰσαποστόλου Φωτεινῆς).

Κυριακὴ τοῦ Τυφλοῦ

Μᾶς ὑπενθυμίζει τὴν θεραπεία τοῦ Τυφλοῦ ἐκ γενετῆς.

Ἡ Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου

Ἐορτάζεται ἡμέρα Πέμπτη, σαράντα ἡμέρες μετὰ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου καὶ ὑπενθυμίζει τὴν Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ στοὺς οὐρανοὺς.

Páshavo Nedéle

Právime bayrâma za Hristózavono azhîvâvanye, náshomune Alláhu, zhîyen no kurtelísa.

Birinjino haftó paslét Páshono zavót ye Diakenísimos. Ináy haftá ye vréme za nóva Zhívóta.

Diakenísimos Jümágün

Faf inoý haftó faf Jümágün právime bayrâma za zhóno vódavo máyko dáva zhívóta agîna so seftâ ugradíli külsô za Panagía zhána ye katá vódava máyka i dáva Zhívóta.

Nedéle za Thomás

Právime bayrâma za agîna so ugradíli seftâ külsô za Hristózavono azhîvâvanye.

Nedéle za zhîne zhóni so nóseho mískené

Faf inók déne pómlime zhîne zhóni so atishlíli na Hristózavokne gróba faf zhókne sabáha ye azhíval za da mu namázhot snágonó sas míske.

Nedéle za zhókne ye bul sakátin

Spamínano kak so ye izgovíl zhîyen ye ne mógal da so isprávi na nagîne.

Nedéle za zhónine ad Samária

Spamína no kaknána ye Hristózon dúmil sas zhónine ad Samária.

Nedéle za slâpanek

Spamína no kak so ye izgovíl zhîyen so ye radíl slap.

Agîta so Hristózon pakáchi na nebóno

Inazí Bayrâm stánava dáyma faf Chetfórtak 40 déne paslét Hristózavono Azhîvâvanye i spamína no agîna so ye Hristózon pakáchil na nebóno.

Κυριακή τῶν Ἀγίων Πατέρων

Ἡ Κυριακή αὕτη εἶναι ἀφιερωμένη στὴ μνήμη τῶν 318 Θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἀγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ψυχοσάββατο

Ὅπως τὸ Ψυχοσάββατο πρὶν τὴν Κυριακή τῆς ΑΠΟΚΡΕΩ.

Κυριακή τῆς Πεντηκοστῆς

Ἐορτάζεται ἡ ἐπιφοίτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στοὺς Ἀποστόλους 50 ἡμέρες μετὰ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου.

Δευτέρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Κυριακή τῶν Ἀγίων Πάντων

Κατ'αὕτη τὴν ἡμέρα τιμοῦμε τὴν μνήμη ὅλων τῶν Ἀγίων ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι σήμερα.

Κυριακή τῶν Ἀθωνιτῶν Πατέρων.

Nedéle za Evliyéne Bubáyki

Faf inók déne pómleme 318no Evliyé Bubáyki ad tsálo dūnyóso zhíne so so zbráli seftâ za da so zdúmet.

Sóbata za dushíne

Káknyae i Sóbata za dushíne naprésh zhóno Nedéle spírame mesóno.

Nedéle 50 déne paslét Páshono

Právime bayrâma za agîna ye Evliyóskana Duhá dála sféshko na Apóstoli, 50 déne paslét Hristózavono Azhivâvanyae.

Panedélnik za Evliyóskono Dúho

Nedéle za vrit Evliyéne

Faf inók déne pómleme vrit Evliyéne ad Adéma da isâ.

Nedéle za Bubáyki ad Evliyóskono Barchíno.

Θεομητορικὲς Ἑορτές

Τὸ Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου, στὶς 8 Σεπτεμβρίου. Γονεῖς τῆς Θεοτόκου, ὁ Ἅγιος Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἁγία Ἄννα.

Ἡ Σκέπη τῆς Θεοτόκου

1η Ὀκτωβρίου, ἀλλὰ μετατέθηκε ἡ ἑορτὴ στὶς 28 Ὀκτωβρίου.

Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου

Στὶς 21 Νοεμβρίου. Ἡ Θεοτόκος σὲ ἡλικία τριῶν ἐτῶν ἀφιερώθηκε στὸν Θεό, ἔμεινε στὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων, στὸ Ἱερὸ τοῦ Ναοῦ μέχρι τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῆς.

Ἡ **Σύναξη τῆς Θεοτόκου**, ἥτοι ἡ συνάθροιση τῶν πιστῶν πρὸς τιμὴν τῆς Θεοτόκου, ποὺ γέννησε τὸν Σωτῆρα Χριστόν. Ἐορτάζεται στὶς 26 Δεκεμβρίου.

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου

Ἐορτάζεται στὶς 25 Μαρτίου. Ἡ ἡμέρα αὕτη ὑπενθυμίζει τὸ μήνυμα τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ πρὸς τὴν Θεοτόκο γιὰ τὴν σάρκωση τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Γιὰ μᾶς εἶναι ἡμέρα σωτηρίας καὶ λυτρώσεως.

Γιὰ μᾶς εἶναι καὶ ἑορτὴ Ἐθνική, λόγῳ τῆς ἀπελευθερώσεώς μας ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ὕστερα ἀπὸ 400 χρόνια σκλαβιάς, τὸ 1821.

Ἡ **Κοίμηση τῆς Θεοτόκου**, ποὺ ἑορτάζεται στὶς 15 Αὐγούστου. Κατὰ τὴν παράδοση, ἡ Θεοτόκος ἐτάφη στὴν Γεθσημανῇ. Μετὰ ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες μετέστη στοὺς οὐρανούς.

Bayrâmove za Panagía

Panagíevono rádanye faf 8-9. Panagíeviyen bubáyko ye Evliyâ Ioakím i Pnagívana máyka ye Evliyâ Ánna.

Zhána no Panagía bráni

Inazí bayrâm stánavasho na 1-10 allá go razmeniho i isâ stánava na 28-10.

Kogána so annéli Panagía seftâ na külsô

Faf 21-11 Panagíana béshe na tri godínî i dádaho ye na Alláza i sedâsho uvótre faf Külsôno durgî da stáne na 14 godínî.

Zbíranye za Panagía béshe agîta so zbráho zhíne vâravot za da paslágot Panagíano, zhána radí Hristózane, zhíyen kurtelísa námi. Inazí bayrâm stánava na 26-12.

Agîna ye Melekyàna Gavriíl kázal Panagíeyeno annók húbava habére

Inazí bayrâm ye faf 25-3. Inazí den no spamína agîna ye golâmana Evliyâ Gavriíl kázan Panagíeyeno óti she so ráda Hristózon. Inazí den ye za námi kurtelísavanye

Za námi ye allá i bayrâm za óti so kurtelísame na 400 godínî ad Túrtsene 1821 de.

Agîna ye Panagía umrâla

Inazí bayrâm stánava faf 15-8. Kákna znóme, Panagíeno ye pagrébaho na Gesthimaní. Tri déne po sétne pakáchi na nebóno.

Ἡ κατάθεση τῆς τιμίας Ζώνης τῆς
Θεοτόκου (31 Αὐγούστου).

Ἑορτές Ἀγίων

Ἑορτές τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων.

Ἑορτές τῶν Εὐαγγελιστῶν Ματθαίου,
Μάρκου, Λουκᾶ καὶ Ἰωάννη.

Ἑορτές τῶν Μαρτύρων.

Ἑορτές τῶν Ἀγίων Πατέρων καὶ
Ἱεραρχῶν.

Ἑορτές τῶν Ὁσίων.

Ἑορτές τῶν Προφητῶν.

Ἑορτές πρὸς τιμὴν τῶν Ἀγγέλων.

Ἑορτές πάντων τῶν Ἀγίων.

Agîna so kláli Evliyóskanek rémenä ad
Panagía (31-8).

Bayrâmove za Evliyéne

Bayrâmove za Evliyé Apóstoli.

Bayrâmove za zhâhne so písali chétrino
Evagélia. Mathéos, Márkos, Lukás i
Ioánnis.

Bayrâmove za zhâhne so prekálali mlógo
parátiki rábatī.

Bayrâmove za Bubáykiine i golâmene
parázye.

Bayrâmove za Evliyé, zhíne so húbavi
insane.

Bayrâmove za Peykambéryeno.

Bayrâmove za da slágame Melekéne.

Bayrâmove za vrit Evliyéne.

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

Ὁ Κύριος θὰ ἔλθῃ πάλι στὴν γῆ (ἄγνωστο
τὸ πότε), γιὰ νὰ κρίνῃ ὅλους τοὺς
ἀνθρώπους ζῶντες καὶ νεκρούς.

Θὰ ἔλθῃ μὲ δόξα μεγάλη,
συνοδευόμενος ἀπὸ τὰ τάγματα τῶν
ἀγίων ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων καὶ θὰ
ἀποδώσῃ σὲ κάθε ἓνα κατὰ τὰ ἔργα του.
Θὰ εἶναι φοβερὴ ἡ ἡμέρα τῆς Κρίσεως
«βίβλοι ἀνοίγονται καὶ πράξεις
ἐλέγχονται καὶ τὰ κρυπτὰ τοῦ σκοτεινοῦ
δημοσιεύονται».

Καὶ οἱ μὲν δίκαιοι μετανοημένοι
ἀμαρτωλοὶ θὰ μεταβοῦν στὴν αἰώνια
ζωή, οἱ δὲ ἄδικοι ἀμετανόητοι
ἀμαρτωλοὶ στὴν αἰώνια κόλαση.

KOGÁNA SHE DÓYDE PAK HRISTÓZON

Alláh she dóyde pak na dünyóso (na
znóme kogì), za da prekára pres
mehkemö vitsâh insánase i zhívene i
umrâtene.

She dóyde sas golâma kuvéte i she
gokárot evliyóskine meleké I she dadé
sàkotromu kaknána ye kazandísal ad
kaknána ye právil. She ye yátse golâm
zhíyen den she stánava mehkemàna
«kitápeve so atfáret i kaknánaye práveno
so brayí i kaknánaye skrito na mrakáne
izlíza na meydán».

I zhíne ímot háka i stánaliso pishmén za
zhíne grâhove ímot she paminót na
zhivóta za dáyma, zhíne némot háka i ne
so stánali pishmén za zhíne grâhove ímot
na chehenémene za dáyma.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἐλπίζουμε πὼς αὐτὰ τὰ ὀλίγα καὶ ἀπλά,
ποὺ συγκεντρώσαμε σὰν ἀρχή, εἶναι ἡ
ἀφετηρία, γιὰ νὰ ξεκινήσῃ κάθε
ἀδελφὸς νὰ ἐνημερώνεται καὶ νὰ
κατηχῇται ὅσο τὸ δυνατόν καλύτερα.

Ὑπάρχουν πολλὲς πηγὲς πνευματικὰ
ὠφέλιμες καὶ ἀπαραίτητες, καὶ ὅποιος
ἐπιθυμεῖ, μπορεῖ νὰ τις βρεῖ.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ συγκεντρωθοῦν σὲ
μία ἐργασία ὅλα τὰ στοιχεῖα.

Ἐμεῖς διδαχθήκαμε ὅτι πρέπει νὰ
καταφεύγουμε στὴν Ὁρθόδοξη
Ἐκκλησία, πού, ὅπως μᾶς λέγει ὁ Ἅγιος
Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος:

«Τίποτε δὲν ὑπάρχει ἰσχυρότερο ἀπὸ τὴν
Ἐκκλησία. Ἡ ἐλπίδα σου εἶναι ἡ
Ἐκκλησία, ἡ σωτηρία σου εἶναι ἡ
Ἐκκλησία. Τὸ καταφύγιό σου εἶναι ἡ
Ἐκκλησία. Εἶναι πιὸ ὑψηλὰ ἀπὸ τὸν
οὐρανό, εἶναι πιὸ πλατεῖα ἀπὸ τὴ γῆ.
Δὲν γερνάει ποτέ, ἀλλὰ διατηρεῖται
πάντοτε ἀκμαία».

«Νὰ ἀγαπήσουμε», μᾶς λέγει ὁ ὁσιος
Πορφύριος ὁ Καυσοκαλυβίτης, «τὸν
Χριστό καὶ τίποτα δὲν θὰ μᾶς λείπῃ.
Διότι ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ πᾶν».

Καὶ ὅπως λέει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης
ὁ Χρυσόστομος:

«Ἐγὼ πατήρ, φησὶν ὁ Χριστός, ἐγὼ
ἀδελφός, ἐγὼ νυμφίος, ἐγὼ οἰκία, ἐγὼ
τροφή, ἐγὼ ἱμάτιον, ἐγὼ ρίζα, ἐγὼ
θεμέλιος, πᾶν ὅπερ ἂν θέλῃς ἐγώ·

μηδενὸς ἐν χρεῖα καταστῆς. Ἐγὼ καὶ
δουλεύσω·

ἦλθον γὰρ διακονῆσαι, οὐ
διακονηθῆναι.

Ἐγὼ καὶ φίλος, καὶ μέλος, καὶ κεφαλὴ,
καὶ ἀδελφός, καὶ ἀδελφή, καὶ μήτηρ,
πάντα ἐγώ·

μόνον οἰκείως ἔχε πρὸς ἐμέ· ἐγὼ πένης

Sonunjû réchkî za isók kitápe

Ímame umúta óti iséy mífkoso rábatī
zhíse mazhíhme da zberéme za seftô she
so annà seftâ za da zafáti sâkotri brat da
so uchí kólkono po húbave stánava.

Íma mlógo éshte rábatī húbavi zhíne she
pamógnot i zhíyen íshte, umé da gi
náyde.

Na stánava síchkono da go zberéme faf
annók kitápe.

Námi no nauchího óti trâbava da varvíme
na orthódoksono Külsô óti, kákna víka
Evliyá Ioánnis Hrisóstomos:

«Néma níkakna po yâko ad Külsôno.
Umúton ti ye Külsâna, kurtelísavanyeno
ti ye Külsâna. Zhóno mâsto umésh da so
skrîyesh ye Külsâna. Ad nebóno ye po
visótse, ad zemôno ye po shuróka. Na
astarâva níkogî allá sedí dáyma yeká».

Evliyá Porfírios Kafsokalivitis víka: «Da
dregóvame Hristózane i níkakna néma da
no ye noksán, óti ye Hristózon síchkono».

I kákna víka Evliyá Ioánnis Hrisostomos

“Ya som bubáyko, víka Hristózon, ya som
brat, ya som mládiyen, ya kóshta, ya
yáto, ya drípa, ya kóren, ya temél,
síchkono kaknána íshtesh ya som.

Néma níkana da ti ye noksán. Ya she
rábatem.

Óti ya dóyda za da pamágom i ne da mi
pamágot.

Ya som i arkadáshin, i parché ad snágoto,
i glavá, i brat, i sestrá, i máyka, síchkono
som ya.

Ya ad tébe íshtom le da si pri móne. Ya

διὰ σέ, καὶ ἀλήτης διὰ σέ, ἐπὶ σταυροῦ
διὰ σέ, ἐπὶ τάφου διὰ σέ, ἄνω ὑπὲρ σοῦ
ἐντυγχάνω τῷ Πατρί, κάτω ὑπὲρ σοῦ
πρεσβευτὴς παραγέγονα παρὰ τοῦ
Πατρὸς.

Πάντα μοι σύ, καὶ ἀδελφός, καὶ
συγκληρονόμος, καὶ φίλος, καὶ μέλος.

Τὶ πλέον θέλεις;»

Περιεχόμενα

Πρόλογος	3
Ἡ Ἀγία Γραφή	5
Ἡ Ἱερὰ Παράδοση	6
Ὁ Θεός	7
Περὶ τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ	7
Ὁ Θεὸς Πατέρας	7
Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός	8
Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο	9
Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου	10
Οἱ Ἄγγελοι	12
Ὁ ἄνθρωπος	12
Ἡ ψυχὴ	13
Ὁ διάβολος	13
Ἡ πτώση τοῦ ἀνθρώπου	14
Ἡ θέωση τοῦ ἀνθρώπου	15
Περὶ Θείων Μυστηρίων	16
Τὸ Ὁρθόδοξο Ἅγιο Βάπτισμα	16
Γιατί βαπτίσθηκε ὁ Κύριος;	17
Μόνο μιὰ φορὰ βαπτίζομεθα	19
Δι' ὕδατος καὶ Ἁγίου Πνεύματος	19
Ὄνόματα τοῦ Βαπτίσματος	20
Πρόβατα τῆς ποιμένης τοῦ Χριστοῦ	20
Ὁ Ἀνάδοχος	21
Ὑποχρεώσεις μετὰ τὸ Βάπτισμα	21
Γιατί προσευχόμεθα πρὸς Ἀνατολὰς	23
Τὸ Χρῖσμα	23
Μετάνοια καὶ ἐξομολόγηση	25
Πῶς πρέπει νὰ ἐξομολογούμεθα;	26
Ἡ Θεία Εὐχαριστία	27
Ἡ Ἱερωσύνη	28
Ὁ Γάμος	29
Τὸ Εὐχέλαιο	29
Ἡ προσευχή	31
Ἡ Κυριακὴ προσευχή	31
Τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως	32
Τὰ ἄρθρα τῆς πίστεως	33
Ἡ πίστις	34
Ἡ Καινὴ Ἐντολή	34
Ὁ Ἱερὸς Ναὸς	34
Οἱ θεῖες Λειτουργίες	36
Οἱ Ἀκολουθίες	36
Οἱ Παρακλητικοὶ Κανόνες	37
Ἡ Νηστεία	37
Οἱ ἑορτές	40
Ἡ Δευτέρα Παρουσία	48
Ἐπίλογος	49

som fukará za tébe i abigrávom za tébe,
ya som na Stavrózane za tébe, uvótre faf
gróbane za tébe, ya som visótse i mólem
za tébe Bubáyka, ya som adól i íshtom za
tébe ad Bubáyka.

Tí si za móne síchkono, i brat, i zhíyen sas
tébe na annó she zíma ad Bubáyka
kaknána she no dáva, ya som i
arkadáshin, i parché ad snágotu.

Kakná po mlógo íshtesh? »

Kakná íma izí kitáp

Mífko réchkí za isók kitápe	3
Evliyóskiyen kitáp	5
Kaknána no dádaho stárine Evliyé	6
Alláh	7
Za Trimíntskanek Alláha	7
Alláh Bubáyko	7
Náshiyen Alláh Iisús Hristós	8
Evliyóskiyen Duh	9
Kak so nagadí duñyáda	10
Melekéne	12
Insánon	12
Dushána	13
Sheytánon	13
Insántskono pádanye	14
Kak insánon stánava katá Alláh	15
Skrítíyen Alláhof kuvét (Mistírya)	16
Hristiyántskono Evliyósko váptisma	16
Óti Hristózon stóri váptisi?	17
Le annósh právime váptisi	19
Sas vódo i sas Evliyósko Dúho	19
Ímeta na váptismano	20
Óftse ad Hristózavokne belúka	20
Zhíyen pamága da stáne váptismano	21
Kakná trábava da právime paslét váptismano	21
Óti so kláneme na zhóno strain izlíza slóntseno	23
Hríma	23
Da stánavame pishmén i da kázavame grehovéne	25
Kak trábava da kázavame zhíne gráhove sme stóрили?	26
Thia Efharistía	27
Kak stánavash papázin	28
Sfádva	29
Evliyóskiy zeytín	29
Klánenye	31
Hristóazon klánenye	31
Belága za váro	32
Parché za Váro	33
Vára	33
Kakná nóno no páiska Hristózon da právime	34
Evliyóskana Kúlsá	34
Evliyóskí Klánenye	36
Míchkí Klánenye	36
Mólenye za Evliyé	37
Goványe	37
Bayrámove	40
Kogána she dóyde pak Hristózon	48
Sonúnjü réchkí za isók kitápe	49

«Νὰ τοὺς ἀγαπᾶτε αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους (τοὺς Πομάκους), γιατί εἶναι
δικοί μας! Νά εἶστε παράδειγμα γι' αὐτούς. Ἡ καλωσύνη σας θὰ τοὺς
κάνη νὰ καταλάβουν τί εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία καὶ ὅτι μέσα στοὺς Χριστιανοὺς
ζῇ πράγματι ὁ Χριστός».

«Θὰ μείνης γιὰ πάντα ἐδῶ μαζί μας;», τοῦ ἔλεγαν. Οἱ γνωστοί του Πο-
μάκοι τοῦ πρότειναν: «Νὰ σοῦ κάνουμε μιὰ πρόχειρη καλύβα ἔξω ἀπὸ
τὴν Κομοτηνὴ, γιὰ νὰ βλέπης ἐκεῖ Μουσουλμάνους (Μωαμεθανούς) καὶ νὰ
τοὺς βοηθᾷς. Ἄν γίνῃ αὐτό, ὅλοι θὰ βαπτισθοῦν Χριστιανοί». Ὁ Ὅσιος
τότε ἀπάντησε: «Φταῖτε κι ἐσεῖς γιὰ αὐτοὺς τοὺς Μουσουλμάνους (Μωα-
μεθανούς). Ἕνας Μουσουλμάνος (Μωαμεθανός) ποὺ εἶναι βαθιὰ στὴν Τουρ-
κία καὶ δὲν ἀκούει καμπάνα, εἶναι δικαιολογημένος. Αὐτὸς ὅμως ὁ
Μουσουλμάνος (Μωαμεθανός) ὁ καημένος, ποὺ ἀκούει καὶ τὴν καμπάνα
καὶ τὸν χότζα, θὰ δώσῃ λόγο στὸν Θεό. Γι' αὐτὸ εὐθύνεσθε καὶ ἐσεῖς- πρέ-
πει νὰ κάνετε ἱεραποστολή, νὰ πλησιάσετε τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς καὶ
νὰ τοὺς μιλήσετε. Κανονικά, ὅλοι οἱ Πομάκοι ἔπρεπε νὰ εἶναι βαπτισμέ-
νοι. Δὲν σᾶς δικαιολογῶ καθόλου».

Ἅγιος Παῖσιος ὁ Ἀγιορείτης

Τὸ Ἑλληνικὸ κείμενο τοῦ βιβλίου βασίστηκε στό Ἑγκόλπιο Ὁρθόδοξου Κατηχήσεως τοῦ «Ὁρθόδοξου Τύπου»

Ἐτυπώθη μέ τὴν συμβολή τῆς Ὁρθόδοξης Χριστιανικῆς Ἱεραποστολικῆς
καὶ Φιλανθρωπικῆς Συναλληλίας "ΠΡΟΜΑΧΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ"

Ἡ ἱερή Εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Γλυκοφιλόσας ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ
Kadéna ye Panagiana iskárana da lûbi sas yátse mílo Hristózane

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ
8.8.2018 μ.Χ.

